

സ്വാദവിജ്ഞാന | SOCIAL SCIENCE |

തരഗ്രി IX
STANDARD IX

ഭാഗ-2
PART -2

കേരള സർക്കാർ

GOVT OF KERALA

ശിക്ഷണ ഇലാഖී

Education Department

രാജ്യശിക്ഷണ സംഖ്യാധന മുത്തു തരബേം സമിക്ഷ (SCERT), കേരള
2016

State Council of Educational Research and Training (SCERT) Kerala 2016

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಜನಗಣಮನ ಅಧಿನಾಯಕ ಜಯ ಹೇ
ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತಾ,
ಪಂಚಾಬ ಸಿಂಧು ಗುಜರಾತ ಮರಾಠಾ
ದ್ವಾರಿದ ಉತ್ತರ ವಂಗ,
ವಿಂಧ್ಯಹಿಮಾಚಲ ಯಮುನಾ ಗಂಗಾ,
ಉಚ್ಛರ ಜಲಧಿತರಂಗ,
ತವಶುಭ ನಾಮೇ ಜಾಗೇ,
ತವಶುಭ ಆಶಿಶ ಮಾಗೇ,
ಗಾಹೇ ತವ ಜಯ ಗಾಥಾ
ಜನಗಣಮಂಗಲದಾಯಕ ಜಯ ಹೇ
ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯ ವಿಧಾತಾ,
ಜಯಹೇ, ಜಯಹೇ, ಜಯಹೇ,
ಜಯ ಜಯ ಜಯ ಜಯಹೇ!

ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ

ಭಾರತವು ನನ್ನ ದೇಶ, ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಸಹೋದರ,
ಸಹೋದರಿಯರು.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಾಗೂ
ವೈವಿಧ್ಯಪೂಜಾ ವಾದ ಪರಂಪರೆಗೆ ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಮತ್ತು ಗುರುಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶ ಮತ್ತು ನನ್ನ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ನನ್ನ ಶೃಂಧನೆಯನ್ನು
ಮುದಿಪಾಗಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆನಂದವಿದೆ.

State Council of Educational Research and Training (SCERT)
Poojappura, Thiruvananthapuram 695 012, Kerala

Website : www.scertkerala.gov.in

e-mail : scertkerala@gmail.com

Phone : 0471 - 2341883, Fax : 0471 - 2341869

Typesetting and Layout : SCERT

Printed at : KBPS, Kakkanad, Kochi-30

© Department of Education, Government of Kerala

ಪ್ರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳೇ,

ಸಮಾಜದ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಸಮರ್ಗ್ರಹಿಗಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುನಿಪ್ತ್ವಮಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನವು ಅತಿ ಅಗತ್ಯಮಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿಯುವದರಿಂದ ಫಳನೆ ನಡೆದ ಫಳ, ವಿಷಯದ ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಕುರಿತು ತೀಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಚರಿತ್ರೆ, ರಾಜಕೀಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಕವಲಾಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ವಲಯಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯಕಾಲ ಪ್ರಪಂಚ, ಭಾರತ ಮತ್ತು ಕೇರಳಗಳ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯ ಪಾಠಗಳಿಂದ ತೀಳಿಯಬಹುದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ದೇಶದ ಪೌರನೆಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಿವಾಯತೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಾಠಗಳು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು, ಸಹಿಷ್ನುತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಲು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಈ ಭಾಮಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನದ ಈ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಕವು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕ ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಡಾ. ಹಿ.ಎ. ಷಾತಿಮ್
ದ್ಯೇರ್ಕೆರ್
ಎಸ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಎ. ಕೇರಳ

TEXT BOOK DEVELOPMENT COMMITTEE

Abdul Aziz V.P.K.M.M. H.S.S. Puthur Pallikkal, Malappuram	Muralidharan Nair N.S.S.. H.S.S. Anikode, Kottayam
Abhilash Kumar K.G. Devadhar Govt. H.S.S. Thanur, Malappuram	Mohammed Musthafa D.P.O. Malappuram
Amar H.S.S. , Muttannur, Kannur	Yousuf Kumar S.M. Govt. Model Boys H.S.S. Attingal, Thiruvananthapuram.
Jayakrishnan O.K. K.P.C.. H.S.S. Pattannur, Kannur	Rathnakaran T. G.B. H.S.S., Malappuram
Jyothish Kumar B. M.G. H.S.S. Edathara, Pathanapuram, Kollam	Haripradeep S. S.V.H.S. Pullad, Thiruvalla, Pathanamthitta
Pradeepan T. G.H.S.S. Kallachi, Kozikode	Chithra Madhavan Research Officer, SCERT.
Faizal V. G.G. H.S.S. Parayancheri, Kozikode	Yahiya P. G.G.M.G. H.S.S. Chalappuram, Kozikode (Prof. Reeding)
Prasad V. G. H.S.S. Kadamanitta, Pathanamthitta	

EXPERTS

Dr. Abdul Razak P.P. Associate Professor, Dept of History P.S.M.O. College, Thirurangadi	Dr. Vijayalakshmi Head, Dept. of History (Rtd) N.S.S. College, Manjeri, Malappuram
Dr. B. Shobhanan Head Dept. of History (Rtd), Kerala University	Dr.V. Kunhali Head, Dept of History (Rtd) Calicut University.
Dr. N.P. Hafeez Muhammad Co-ordinator, Sociology Department, Calicut University.	Dr. K.P. Rajesh N.S.S. College, Manjeri, Malappuram
	Dr. Sainthalavi Malayalam University, Thirur, Malappuram.

ACADEMIC CO-ORDINATOR

Manoj K.P. Research Officer, SCERT.

KANNADA VERSION PARTICIPANTS

Sathyarayana Rao K.V. Headmaster, G.H.S. Soorambail	O.Satheesh Kumar Shetty H.S.A. S.D.P.H.S.S. Dharmathadka
Saraswathi H. H.S.A. S.G.K.H.S. Kudlu	Narayana Bhat M. H.S.S.T. (Rtd) N.H.S.S. Peradala
Suresh P. H.S.A. G.H.S.S. Bekur	Aravinda Y. H.S.A. S.A.P.H.S.S. Agalpady
Bhanu A.C. H.S.A. G.H.S.S. Mulleria	

LANGUAGE EXPERTS

Prof. Shreenath Associate Prof. of Kannada (Rtd) Govt. College, Kasaragod	Dr. Rathnakara Mallamoole Asst. Prof of Kannada, Govt. College, Kasaragod.
--	---

CO-ORDINATOR OF TRANSLATION

Dr. Fiazal Mavulladathil Research Officer, SCERT, Thiruvananthapuram

ശാസ്ത്ര ശിക്ഷ സംഖ്യോധന മുതു തരബേം സമിക്ഷി (SCERT)

വിദ്യാഭ്യാസ - പ്രകാശപ്രാർ, തിരുവനന്തപുരം- 695012

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

05	ಸಮನ್ವಯ ಭಾರತ	89
06	ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ವರೆಗಿನ ಕೇರಳ	105
08	ಚುನಾವನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ	121
09	ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ	135

ಕಲಿಕೆಯ ಸೊಲಭ್ಯೂಟ್‌ಕ್ಾಗಿ ಕೆಲವು ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ

ಹೆಚ್ಚನ ಒದಿಗಾಗಿ - ಮೊಲ್ಯುಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ

ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಿಕ್ಕರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಪ್ರಥಾನ ಕಲಿಕ್ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಪಡುವವುಗಳು

ಮೊಲ್ಯುನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಕದ ಕುರಿತು:

ಒಂಭತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಸಮಾವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠ ಪ್ರಸ್ತಕದ ಒಂದನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂಭತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ಚರಿತ್ರೆಯ ಪಾಠಭಾಗಗಳನ್ನು, ಎರಡು ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನಿರಂತರವಾದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಮಧ್ಯಕಾಲ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯ, ವಾಸ್ತವಿಕತೆ, ಆಶಯಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ‘ವಿಷಯಾಧಾರಿತ’ (Thematic) ಸಮೀಪನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರೆಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯಕಾಲ ಜಗತ್ತು, ಮಧ್ಯಕಾಲ ಭಾರತ, ಮಧ್ಯಕಾಲ ಕೇರಳ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಕಾಲ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರವಾದ ವಿಶೇಷತೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಜಗತ್ತು: ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಭಿನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಭಾಬಂಡಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯುರೋಪನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಧ್ಯಕಾಲವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವ ರೀತಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮಧ್ಯಕಾಲ ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸವನ್ನು ವಸ್ತುನಿಷ್ಟವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪೌರಾಣಿಕ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ: ವಿನಿಮಯಗಳ ಕಾಲ ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಗತಿ, ನಗರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ‘ಕತ್ತಲೆಯ ಯುಗ’ ಎಂದು ಯುರೋಪಿನ ಚರಿತ್ರೆಗಾರರು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಈ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನಂತರದ ಮೂರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಭಾರತದ ವಿವರವಾದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಭಾರತ: ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವಿಧಾನ ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಭಾರತದ ಆಡಳಿತರಂಗದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ: ಎಂಬ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಕಾಲ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯಕಾಲ ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯದ ಕುರಿತು **ಸಮನ್ವಯ ಭಾರತ ದಲ್ಲಿ** ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ತತ್ವಚಿಂತನೆಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದುದು ಹೇಗೆಂದು ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಸ್ವಷಟ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಧ್ಯಕಾಲ ಕೇರಳದ ಸಮಗ್ರವಾದ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಕಡೆಗಿನ ಪ್ರಯಾಣದ ಕುರಿತು ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ವರೆಗಿನ ಕೇರಳ’ ಎಂಬ ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶದೇಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅನಂತರದ ಏರಡು ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಕೆಲವು ಪ್ರಧಾನ ವಲಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ: ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು, ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಚೆಚಿತ್ತ, ವಿಭಿನ್ನ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ‘ಚುನಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ’ ಎಂಬ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಧಾನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅವುಗಳ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳ ಕುರಿತು ‘ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ’ ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

05

ಸಮನ್ವಯ ಭಾರತ

ನಾನು ಜುಮ್ಮಾ ಮುಸೀದಿಗೆ ಹೋದೆ. ನಂತರ ಮಂತ್ರಿ ಅಬುಲ್ ಫೆಸ್ಲಾನ ಮತ್ತು ಅಬುಲ್ ಪ್ರೇಸ್ಲಾನ ಸರಳವಾದ ಭವನಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದೆ. ನಾನು ಪ್ರೇಸಿಯ ಸೆಣ್ಣಭವನದ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ದಾಟಿದಾಗ ಆ-ಭಕ್ತ ಕವಿ ಶಾಮ್ರಾಟನ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕೇರಣನೇ ಆಲಾಟಿಸುವಂತೆ ನನಗೆ ತೋರಿತು. ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಾನು ಜುಮ್ಮಾ ಮುಸೀದಿಯ ಅಂಗಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಅಸ್ತುಮಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ಕೆಂಪು ಕರಣಗಳು ಶಿಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಸ್ವರ್ಣದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಲೀಂ ಚೆತ್ತಿಯ ಧವಳ ಶಿಲಾ ನಿಮಿಂತವಾದ ಸಮಾಧಿ ಮಂದಿರವು ಶುಭ್ರವಾದ ರತ್ನದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿತು. ಇಂದು ಮುಸೀದಿಯ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ದೀನ್ ಇಲಾಹಿಯ ಶಿಷ್ಯರು ಯಾರು ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಇಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೀರ್ಥಾಟನೆಗೆ ತಲುಪಿದವರು. ನಾನು ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬಾಗಿಲನ ಸೆಮೀಪಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೆ. ಶಾಮ್ರಾಟ ಅಕ್ಷರ್ಣ ಶವಕುಟೀರದ ಬಾಗಿಲನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ನಿಮಿಂಸಿದ ಒಂದು ಕುದುರೆಯ ಲಾಳವನ್ನು ಬಡಿದ್ದರು. ಕುದುರೆಯ ಕಾಲಿನ ಲಾಳದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಆ ವಿಷಯ ನೇನಿಸಿಗೆ ಬಂತು. ಅಶ್ವಾರೂಢರಾದ ಸಾವಿರಾರು ರಜಪೂತ ಏರರು ನನ್ನ ತಂಡಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಓಡಿ ಬರುವುದಾಗಿ ನಾನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

ಮೊಫ್ಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪಹಜಹಾನ್ ಮಗಳು ಜಹನಾರ ಪರೀಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಆತ್ಮಕಥೆಯಿಂದ ಮೇಲಿನ ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿವರಣೆಗಳು ಮಧ್ಯಕಾಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿಂತಿದ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಾಗಿವೆ.

ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆತ್ಮಕಥೆಗಳು, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಸಂಚಾರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳು, ದಿನಚರಿಗಳು, ಇತಿಹಾಸದ ಕೃತಿಗಳು ಮೊದಲಾದ ವ್ಯತ್ಯಂತ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ. ಅದು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಮನ್ವಯದ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಾ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲಾ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಶೈಲಿಗಳು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡುವು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಶ್ವಾಸಗಳು, ಅನುಷ್ಠಾನಗಳೂ ನೆಲೆಸಿಂತಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವಿರಲ್ಲವೇ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳು ವಿವಿಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದವು. ಇದು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಶಯಗಳು ರೂಪಗೊಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಸೂಫಿ ಪಂಥ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಪಂಥಗಳು ಹೀಗಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ತತ್ವಚಿಂತನೆಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡೆ ಎರಡು ಆಶಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಸೂಫಿ ಚಳುವಳಿ

ಸೂಫಿಸಂ

19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸೂಫಿಸಂ ಎಂಬ ಪಂಥವು ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. ಸೂಫಿಸಂ ಎಂಬ ಪದವು ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ಗ್ರಂಥಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ‘ತಸವ್ವಫ್’ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸಗಾರರು ಹಲವು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವರು. ಕಂಬಳಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಸುಫ್(Suf) ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಸೂಫಿಸಂ ಎಂಬ ಪದ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ, ಎಂದು ಕೆಲವು ಪಂಡಿತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸೂಫಿಗಳು ಧರಿಸುವ ಹೊದಿಕೆಯಾದ ಕಂಬಳಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಈ ಪದವು ಸೂಚಿಸುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶುದ್ಧಿ ಎಂದು ಅರ್ಥಬರುವ ಸಫ(Safa) ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಉಂಟಾದೆಂದು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪಂಡಿತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಸೂಫಿ ಪಂಥದ ಕುರಿತು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ. ಮುಸ್ಲಿಮರ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಂಬರದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡದೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನ್ಯ ನೀಡುವವರನ್ನು ಸೂಫಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 11ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪಷ್ಟಾದಿಂದ ಇವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಫಿಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಸ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದರು. ದೇವರೋಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರವಾಗಲು ಭಕ್ತಿಯೇ ಒಂದು ದಾರಿಯೆಂದು ಸೂಫಿಗಳು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಒಬ್ಬನು ದೇವರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಸಿದರೆ ಆವನು ದೇವರೋಂದಿಗೂ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿರುವ ವಾನವರೋಂದಿಗೂ ಆತ್ಮೀಯರಾಗುವರು ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಸೂಫಿ ಗುರುವನ್ನು ‘ಪೀರ್’ ಅಥವಾ ‘ಶೇಕ್’ ಎಂದೂ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ‘ಮುರೀದ್’ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂಫಿಗಳ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳಾದ ಖಾನ್‌ಗಾರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಿರಲ್ಲವೇ. ಖಾನ್‌ಗಾರುಗಳು ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದವು. ಅಜ್‌ಮೀರ್‌ನ (ರಾಜಸ್ಥಾನ) ಕ್ಷಾಜಾ ಮೌನದ್ದೀನ ಚಿತ್ತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಸೂಫಿ ಸಂತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರೋಂದಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದಿರಲು ಭಕ್ತಿಗಾನಾಲಾಪನೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಾಗವರೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರು. ಕವಾಲಿಗಳು ಸೂಫಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಭಕ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು

ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಿರಲ್ಲವೇ. ಖಾನ್‌ಗಾರುಗಳು ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದವು. ಅಜ್‌ಮೀರ್‌ನ (ರಾಜಸ್ಥಾನ) ಕ್ಷಾಜಾ ಮೌನದ್ದೀನ ಚಿತ್ತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಸೂಫಿ ಸಂತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರೋಂದಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದಿರಲು ಭಕ್ತಿಗಾನಾಲಾಪನೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಾಗವರೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರು. ಕವಾಲಿಗಳು ಸೂಫಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಭಕ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು

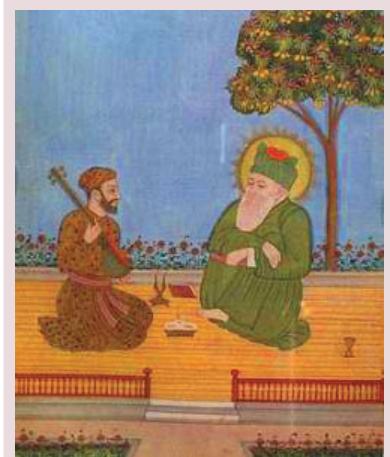
ಸಾವಧಜನಿಕರನ್ನು ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸೂಫಿ ಸಂತನಾದ ಶೇಖ್ ನಿಸಾಮುದ್ದೀನ್ ಜೈಲಿಯರ ಕೇಂದ್ರವು ದೇಹಲೀ ಆಗಿತ್ತು. ಸುಲ್ತಾನರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮೊಹಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳೊಳಗೆ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಸೂಫಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿರಿ. ಇದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಮ್ಯಾತರಾದ ಸೂಫಿ ಸಂತರು ಯಾರೆಂದು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳು ಯಾವುವೆಂದು ತೀಳಿಯಿರಿ.

ನಿಸಾಮುದ್ದೀನ್ ಜೈಲಿಯರ ದಗ್ಕಾದ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಕವ್ವಾಲಿ

ಸೂಫಿ ಸಂತರು	ಸ್ಥಳ
◆ ಬಾಬಾ ಘರೀದ್	◆ ಅಯೋಧಾನ್
◆ ಸಯ್ಯದ್ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಜೇಸುದರಾಸ್	◆ ಗುಲ್ಗಾಂ
◆ ಷಾ ಆಲಂ ಬುಖಾರಿ	◆ ಗುಜರಾತ್
◆ ಬಹಾವುದ್ದೀನ್ ಸತ್ಕಾರಿಯ	◆ ಮುಲ್ತಾನ್
◆ ಶೇಖ್ ಶಿರಾಬುದ್ದೀನ್ ಸುಹ್ರಾವದಿ	◆ ಸಿಲ್ವಾಹಟ್

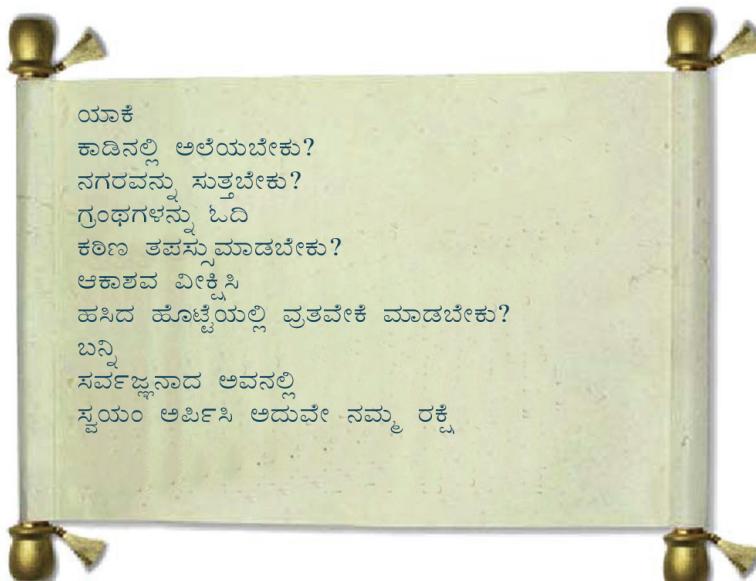

ಮಹ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜನವಿಭಾಗಗಳಿಂದೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸೂಫಿಯಂತಹ ಸಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರಿ.

ಶೇಖ್ ನಿಸಾಮುದ್ದೀನ್ ಜೈಲಿಯ ಮತ್ತು ಶಿವ್ಯಾನಾದ ಅಮೀರ್ ಖಾಸ್ - 1ನೇ ಶತಮಾನದ ಒಂದು ಭಾಯಾಚೆತ್ತ.

ಭಕ್ತಿ ಪಂಥ

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶೈವ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ‘ಅಪ್ಪರ್’ರವರ ಕವಿತೆಯ ಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ.

ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದ ಕುರಿತು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಚೆಂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ. ಭಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಇಷ್ಟ. ದೇವರೊಡನೆ ಇರುವ ಅರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವವಾಗಿದೆ. ದೇವ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಹ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚಂಡವಟಕೆಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಪಂಥ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಜನಪರ ಚರ್ಚವಳಿಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮೊದಲು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂತು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಭಕ್ತಿ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

- ◆ ಪ್ರಚಾರಕರು ಭಕ್ತಿ ಕವಿಗಳಾದ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.
- ◆ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಮಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯಿತು.
- ◆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಕೆಳವರ್ಗದವರಿಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿವನ್ನು ನೀಡಿದರು.
- ◆ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಸಂಗೀತಕ್ಕೂ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಭಕ್ತಿಪಂಥ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆ ಚರ್ಚವಳಿಯಾಗಿತ್ತೇಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾಕೆ?

ಆಳ್ವಾರರೂ ನಾಯನ್ನಾರರೂ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು

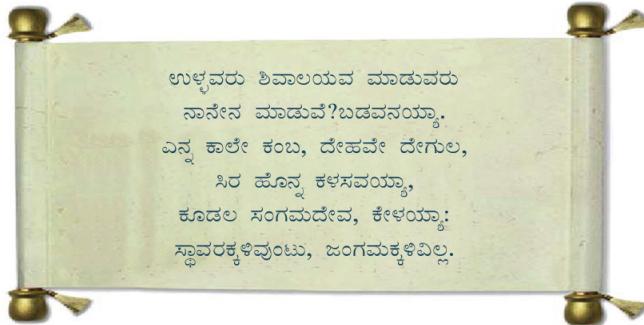
63 ನಾಯನ್ನಾರರ ಕುರಿತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಇವರು ಕಾಮಿಕರು, ಕೃಷಿಕರು, ಬೆಳೆಗಾರರು, ಸ್ವೇನಿಕರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರು ಅಪ್ಪರ್, ಸಂಬಂಧರ್, ಸುಂದರರ್, ಮಾಣಿಕ್ಯ ವಾಸಗರು ಎಂಬವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಕೃತಿ ಸಂಗ್ರಹವು ತೇವಾರಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ವ್ಯತ್ಯಸ್ತ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ 12 ಆಳ್ವಾರರ ಕುರಿತು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾದವರು ಪೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್, ಅಂಡಾಳ್ವಾರ್, ತೊಂಡನಡಿಪ್ಪೊಡಿ, ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್ ಎಂಬವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ರಚನೆಗಳು ‘ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥವು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಪಂಥಕ್ಕೆ ನೇತೃತ್ವ ನೀಡಿದವರು ಆಳ್ವಾರರು ಮತ್ತು ನಾಯನ್ನಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಆಳ್ವಾರರು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರು, ನಾಯನ್ನಾರರು ಶಿವಭಕ್ತರು ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಭಕ್ತಿಗಾನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಳ್ವಾರರು ಮತ್ತು ನಾಯನ್ನಾರರು ಜಾತಿಯತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರು. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರೂ ಇದ್ದರು. ‘ಅಂಡಾಳ್ವಾರ್’ ವೇಷಣವ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಾಗಿದ್ದಳು. ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾರ್ಯೇಯ್ಯಲ್ಲಾ ಅವುಯಾರಳು ಶಿವ ಭಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಳು.

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಪಂಥ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಾರರು ಹಾಗೂ ನಾಯನ್ನಾರರು ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಾತೃವನ್ನು ಚಚೆಂಮಾಡಿರಿ.

ವೀರಶೈವ ಪಂಥ

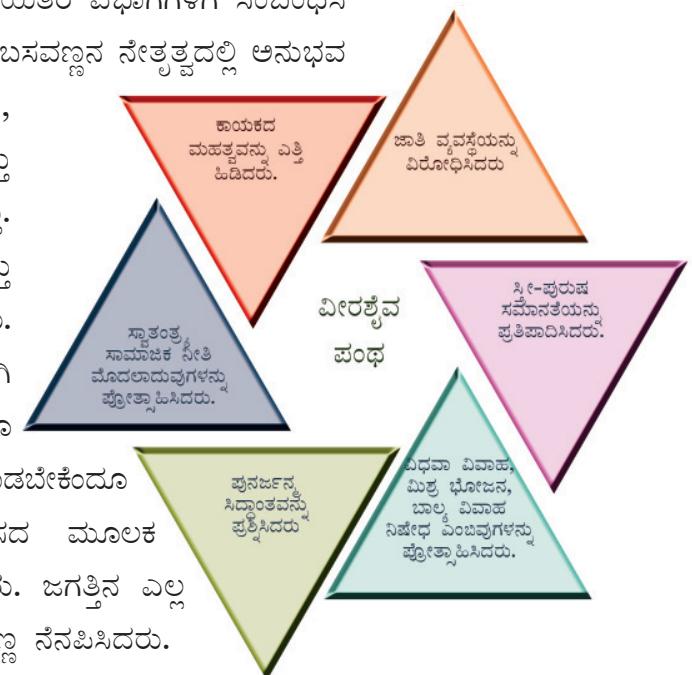

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಇವು ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಬಸವಣ್ಣನ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳಾಗಿವೆ.

ವೀರಶೈವ ಪಂಥವು 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗೊಂಡ ಒಂದು ಜನಪರ ಚಳವಳಿಯಾಗಿದೆ. ವೀರಶೈವರು ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗ ಧರಿಸುವುದರಿಂದ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬಸವಣ್ಣ ಈ ಪಂಥದ ಪ್ರಮುಖರು. ವೀರಶೈವರ ಚಜುವಳಿಯು ಲಿಂಗಭೇದ ಮತ್ತು ಜಾತಿಭೇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಚಜುವಳಿಯಾಗಿದೆ. ವೀರಶೈವರು ಶಿವಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ವೀರಶೈವ ಸಮಿತಿಯ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

‘ಅನುಭವ ಮಂಟಪ’ ವು 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗೊಂಡ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಸವಣ್ಣನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಮತ, ಸ್ತ್ರೀ, ಪುರುಷ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಚಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಮಾಜದ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜಾತಿಯ ಮೇರ್ಧಾವಿತ್ತವನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ತಿಷ್ಠಿಸಲು ಇದು ದಾರಿ ಮಾಡಿತು. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಕೆಲಸದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮೊತ್ತಮೊದಲಾಗಿ ಹೇಳಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅದನ್ನು ನಿಪ್ಪೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬೋಧಿಸಿದರು. ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದ ಮೂಲಕ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣ ನೆನಪಿಸಿದರು.

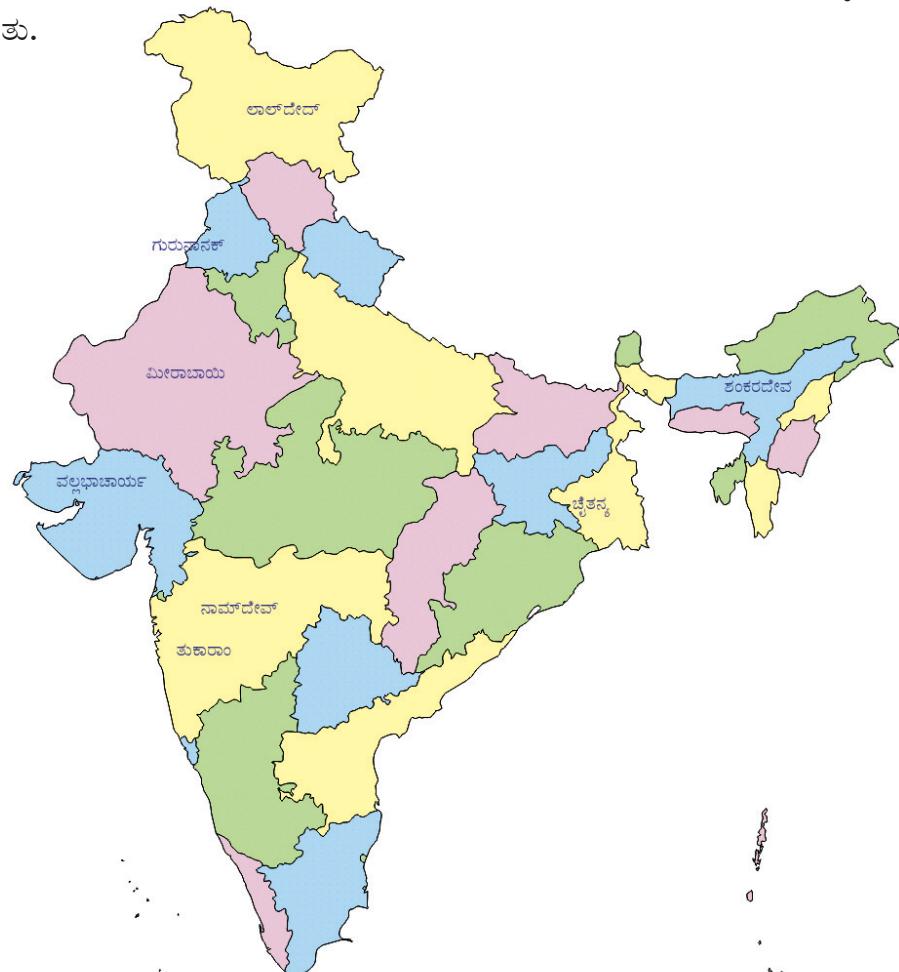
ವೀರಶೈವ ಪಂಥದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ರೂಪಗೊಂಡಿತು. ಬಸವಣ್ಣ, ಅಲ್ಲಮಪ್ಪಬು, ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಎಂಬವರು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ವಚನದ ಮೂಲಕ ವೇದಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ತೆರೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು.

ವೀರಶೈವ ಪಂಥ ಮುಂದಿಟ್ಟ ಆಶಯಗಳ ಸಮಕಾಲೀನ ಜಿಜ್ಯತ್ವವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಪಂಥ

ತಮಿಶ್ಲನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಭಕ್ತಿಪಂಥವು ಅನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು.

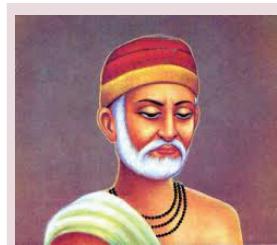
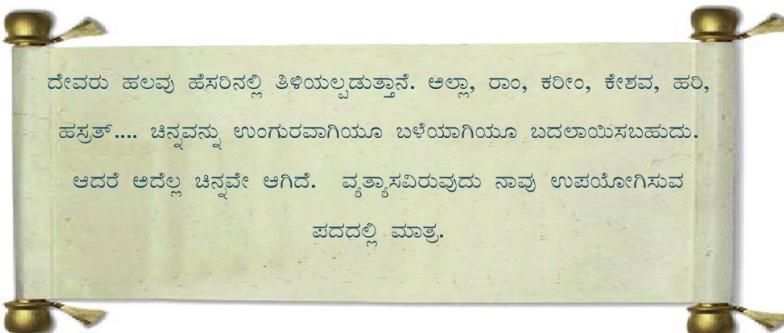

ಭಕ್ತಿಪಂಥದ ಚೆಳವಳಿಗಳಿಗೆ ನೇತೃತ್ವ ನೀಡಿದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಉತ್ತರಭಾರತದ ಭಕ್ತಿಪಂಥದ ನೇತಾರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಇಂದಿನ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ.

ನೇತಾರರು	ರಾಜ್ಯಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ◆ ಲಾಲ್‌ದೇದ್ ◆ ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯ ◆ ಶಂಕರದೇವ ◆ ನಾಮದೇವ್, ತುಕಾರಾಂ ◆ ಚೈತನ್ಯ ◆ ಮೀರಾಬಾಯಿ ◆ ಗುರುನಾನಕ್ 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ಕಾಶೀ ◆ ಗುಜರಾತ್ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

ಕಬೀರ್

ಕಬೀರ್

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವುದು ಭಕ್ತಿಪಂಥದ ಸಂತನಾದ ಕಬೀರ್‌ನ ‘ದೋಹ’ದ (ಅಧಿಕ್ಷಾಣಿಕವಾದ ದ್ವಿಪದಿಗಳು) ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಮಣಿನಿಂದ ನಿಮಿಷಿಸಿದ ಎರಡು ಪಾತ್ರಗಳು ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ನೇನಪಿಸುವ ಅವರು ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹೋದರ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಧರ್ಮದವರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಮತೇತರ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಭಾರಮಾಡುವುದು ಕಬೀರರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಜಾತಿ, ಮತ, ಬಳ್ಳಿ, ಕುಟುಂಬ, ಸಂಪತ್ತು ಮೌದಲಾದುವುಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿರುವ ಭೇದ-ಭಾವವನ್ನು ಕಬೀರರು ಪ್ರಬುಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಜಾತಿಪಡ್ಡತಿಯನ್ನು ಅಶ್ವಶ್ರೀತೆಯನ್ನು ಪ್ರಬುಲವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದ ಕಬೀರರು ಮಾನವರ ಬಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಿದರು. ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ, ಪ್ರಣಾಲೆ ಸ್ವಾನ ಎಂಬವುಗಳನ್ನು ಅವರು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು.

ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ ತ್ಯಜಿಸಲು ಅವರು ಒಪ್ಪಲ್ಲಿ. ಸೂಭಿ-ಭಕ್ತಿ ಪರಂಪರೆಯೊಂದಿಗಿರುವ ನಿರಂತರವಾದ ಸಂವಾದದ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಕಬೀರರ ಆಶಯಗಳು ವಿಕಾಸಹೊಂದಿದ್ದವು.

 ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗದ ಜನರಜೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಾದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕಬೀರರ ಆಶಯಗಳು ಪರಿಸಿದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರಿ.

ಗುರುನಾನಕ್

ಗುರುನಾನಕ್

ಗುರುನಾನಕರು ಏಕದೇವ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದ ಬೋಧನಾಕಾರದಾಗಿದ್ದರು. ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತಗಳಲ್ಲಿನ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಏಕೇಕರಿಸಲು ಇವರು ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಮತ ಸಂಘರ್ಷತೇ, ಸಹೋದರತೇ ಎಂಬೀ ಆಶಯಗಳ ವಕ್ತಾರರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಹಿಂದೂ ಇಸ್ಲಾಂ ಮತಗಳಲ್ಲಿನ ಬಾಹ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರು. ದೇವರ ಕೃಪೆ ಲಭಿಸಲು ನಮ್ಮ ಗುಣ ನಡತೆಯು ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ, ತೀಥದ ಯಾತ್ರೆ ಮೌದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಗೃಹಣ ಜೀವನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ‘ಪಾಬಾಹ್’ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಗೀತೆಗಳು ನಾನಕ್‌ರ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಆದುದರಿಂದ ಅವರೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ ಇರಬಾರದೆಂದು ಅವರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ (ಲಂಗರ್) ಯಿಂದ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು ತಯಾರಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯಪೆಂದು ನಾನಕ್ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನಕ್‌ನ ಆಶಯಗಳು ಮುಂದೆ ಸಿಖ್‌ ಮತದ ಉದ್ಧವಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು.

ಗುರುನಾನಕರ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದಲ್ಲಿ - ಸ್ತೀ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ

ಮೀರಾಭಾಯಿ

ಹಲವಾರು ಸ್ತೀಯರು ಭಕ್ತಿಪಂಥದೆಡೆಗೆ ಆಕಷಿಂತರಾದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನರಾದವರು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಕವಯಿತ್ರಿಯಾದ ಮೀರಾಭಾಯಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಹಲವಾರು ಭಜನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣ ಹುಟಾದ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮೀರಾಭಾಯಿಯವರ ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಗುಜರಾತ್, ರಾಜಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಜನರು ಆಲಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೀರಾಭಾಯಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಅನುಯಾಯಿಗಳೋ ಸಂಘವೋ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇವರಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದ ಸ್ತೀ ಸಾನ್ವಿಧ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾಶ್ಮೀರದ ಲಾಲ್‌ದೇದ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಹೀನಾಭಾಯ್, ಕನ್ನಾಡಕದ

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ತಮಿಳುಡಿನ ಆಂಡಾಳ್, ಕರಯಿಕ್ಕಲ್ ಅಮೃತ್ಯಾರ್ ಎಂಬವರು ಆವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದರು.

ಭಕ್ತಿಪಂಥದ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಎಂಬ ಗುರಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಈ ಚಳುವಳಿಯು ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಹಾರಣಾಯಿತು. ದೇವರ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರೆಂದು ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಚಾರಕರು ಸಾರಿದರು. ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ ಎಂಬ ಚಿಂತನೆ ಇದರೊಂದಿಗೆ ಬಲಗೊಂಡಿತು. ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಾಗಿದ್ದೇ ತಿರುಪ್ಪನ, ಆಜ್ಞಾರು, ಕಬೀರ್, ಲಾಲ್‌ದೇದು ಭಕ್ತಿಪಂಥವನ್ನು ಮನ್ವಾದೇಸಿದಾಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ ಎಂಬ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರ ಲಭಿಸಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳೂ ವಿಕಾಸಗೊಂಡವು. ಅನಾರ್ಥಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಭಕ್ತಿಪಂಥವು ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಯಾವುವು?

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿದೆ ಇರುವ ಭಕ್ತಿ-ಸೂಧಿ ಪಂಥದ ಪ್ರಚಾರಕರು ತಮ್ಮ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿತು. ಹಿಂದಿಯ ಎರಡು ರೂಪಗಳಾದ ‘ಭಜು’ (ಪ್ರಜಭಾಷೆ), ‘ಅವಧಿ’ ವಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಬ್ಬಿಟ್ಟು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಬಿ, ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಒರಿಯ, ಅಸ್ಸಾಮಿ, ಮರಾಠಿ, ಬಂಗಾಳಿ, ಸಿಂಧಿ, ಮಲೆಯಾಳ ಎಂಬೀ ಭಾಷೆಗಳು ರೂಪಗೊಂಡವು.

ಉದ್ದು

‘ಉದ್ದು’ ಎಂಬ ಪದದ ವಾಚ್ಯಾರ್ಥವು ‘ಶಿಬಿರ’ ಎಂದಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಯವರಾದ ಸ್ವೇಂದರು ತಮ್ಮಾಳಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಉದ್ದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರು. ಇದು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಪಶ್ಚಿಮಾ, ತುಂಡಿ, ಹಿಂದೀ ಎಂಬೀ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ.

ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಭಾಷೆ ಪಶ್ಚಿಮಾ ಅಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಾ ಪಶ್ಚಿಮಾ ಪದಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವು. ಪಶ್ಚಿಮಾ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಸಮುಲನದ ಫಲವಾಗಿ ‘ಉದ್ದು’ ಎಂಬ ಹೊಸ ಭಾಷೆ ರೂಪಗೊಂಡಿತು. ಉದ್ದು ಭಾಷೆ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮನ್ವಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉದ್ದುವಿನ ಮೇಲೆ ತೆಲುಗುನ, ಮರಾಠಿಯ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಇದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಉದ್ದು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವವಿರುವ, ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯಾಯಿತು. ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅರಬಿ ಭಾಷೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಅರಬಿ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವಬೀರಿತು. ಅರಬಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅರಬಿ ಮಲಯಾಳಂ ಎಂಬ ಹೊಸ ಮಿಶ್ರಭಾಷೆಯು ರೂಪಗೊಂಡಿತು.

ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜನರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಜಯನಗರದ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಉತ್ಪವಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರು. ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಚಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಾದ ಪುರಾಣಗಳು, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಎಂಬವುಗಳು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾದುವು.

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕವಿಗಳ, ಬರಹಗಾರರ ಮೇಲೆ ಪಶ್ಚಿಮಯನ್ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು. ಅಮಿರ್ ಇಸ್ಲಾಮ್ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಪಶ್ಚಿಮಯನ್ ಬರಹಗಾರನಾಗಿದ್ದನು. ಅವರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕವಿತೆಗಳು ಪಶ್ಚಿಮಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿನ ಆಶಯವು ಭಾರತದೊಂದಿಗಿನ ಸೈರ್ಹ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೂರ್ಯಾದಾಸ

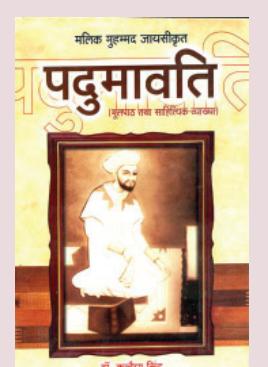

ತುಳಸೀದಾಸ

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಭಾರತೀಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮಯನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಅಧವರವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಎಂಬವುಗಳು ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಲಣ ರಚನಿಸಿದ ಇತಿಹಾಸಗ್ರಂಥವಾದ ‘ರಾಜತರಂಗಿನ್’ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ ಸ್ನೇಹಿತ್ಯ ಅಬುದೀನ್‌ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮಯನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿತು.

ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ರಾಮನಂದನ ಮತ್ತು ಕಬೀರರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ನಡೆಸಿದರು. ಕಬೀರರ ದೋಹಾಗಳು ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿವೆ. ಸೂರ್ಯಾದಾಸನ ‘ಸುಸಾಂಗರ್’, ತುಳಸೀದಾಸರ ‘ರಾಮಚರಿತಮಾನಸ’ ಮೀರಾಭಾಯಿಯ ‘ಭಜನೆ’ ಗಳು ಮಾಲಿಕ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಜಾಯಸಿಯ ‘ಪದ್ಮಾವತಿ’ ಎಂಬವು ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಂಪನ್ಗೊಳಿಸಿದ್ದುವು.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿ. ಅದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತೀಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಮಾಲಿಕ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಜಾಯಸಿಯ
ಪದ್ಮಾವತ್

ಭಾಷೆ	ಕೃತಿಗಳು/ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಭಾಗ	ರಚನಿಸಿದವರು
<ul style="list-style-type: none"> ◆ ಬಂಗಾಳಿ ◆ ಮರಾಠಿ ◆ ಒರಿಯ 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ಮಹಾಭಾರತವು ಬಂಗಾಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿತು. ◆ ಬಂಗಾಳಿ ರಾಮಾಯಣ ◆ ಗೀತೆಗಳು ◆ ಕಾವ್ಯಗಳು 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ಶ್ರೀಕರನಂದ, ಕವೀಂದ್ರ ◆ ಕೃತಿವಾಸ ಓಜ ◆ ವರಮನ ಪಂಡಿತ್ ◆ ಸರಳದಾಸ

- ◆ ತೆಲುಗು
- ◆ ತಮಿಳು
- ◆ ಕನ್ನಡ
- ◆ ಮಲಯಾಳ

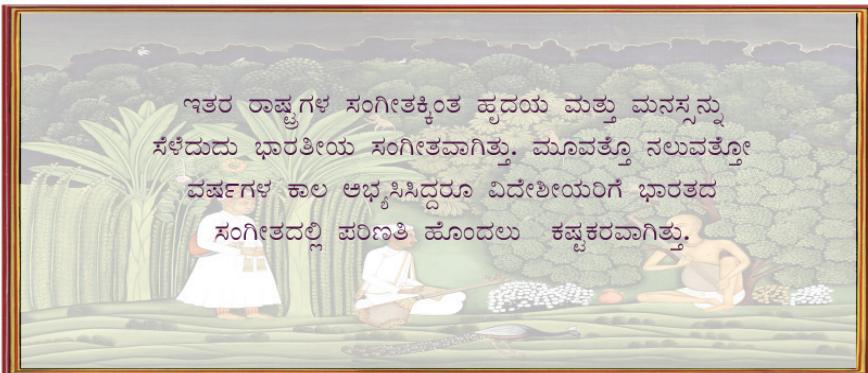
- ◆ ಮಹಾಭಾರತ ತೆಲುಗಿಗೆ
ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರು
- ◆ ತಿರುಮುರೈ
- ◆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧ
- ◆ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ
- ◆ ಆದ್ಯಾತ್ಮರಾಮಾಯಣ
ಕಳಿಪ್ಪಾಟ್

- ◆ ನನ್ನಯ್ಯ, ತಿಕ್ಕನ, ಯರಪ್ಪಗದ
- ◆ ಅಪ್ಪರ್, ಸಂಬಂಧರು
- ◆ ಆಳ್ವಿಕಾರರು
- ◆ ಅಮೋಫವರ್ವಣ
- ◆ ಎಲ್ಲತ್ತಚ್ಚನ್

ಭಕ್ತಿ-ಸೂಧಾ ಪಂಥಗಳು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಬೆಳೆಯುವಿಕೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ?
ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿರಿ.

ಸಂಗೀತ

ಈ ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಯು ಮಧ್ಯಕಾಲ ಭಾರತದ ಸಂಗೀತ
ವಿಧಾನಸರಾದ ಅಮೀರ್ ಖಿಸ್ತನ ವಾಕ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

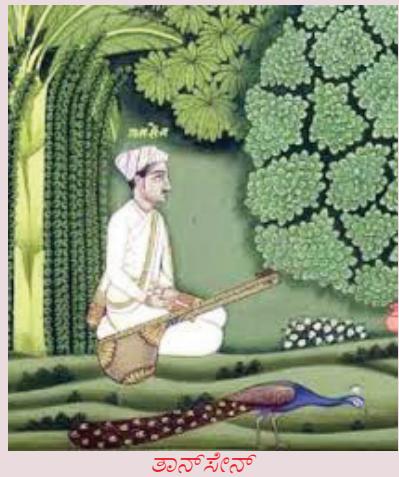
ಸಂಗೀತವು ಹೊಸರೂಪುಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾದುದು
ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನಾಡಟಕ ಸಂಗೀತವು ದಢಿಣ
ವಿಷ್ಣುದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿಯಾಗಿತ್ತು. ನಾಯ್ಕ
ಗೋಪಾಲ್ ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕನಾಡಟಕ ಸಂಗೀತ
ವಿಧಾನಸರಾಗಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಣದಿಂದ ಬಹಳ ಮೃಷಿ
ಮಂದಿ ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಉತ್ತರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಈ
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮಾನ್ಯ ಸಂಗೀತದ
ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನೂತನವಾದ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿಯು ರೂಪಗೊಂಡಿತು.
ಅದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲುಟ್ಟಿತು.
ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ
ಸಲ್ಲಾತನತ್ತಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಅಮೀರ್ ಖಿಸ್ತ
ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾದ ಗುರುನಾಯ್ಕ ಗೋಪಾಲನಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರು.

ಅಮೀರ್ ಖಿಸ್ತ

ಅಮೀರ್ ಖಿಸ್ತ ಮಹಾನ್ ಕವಿಯೂ
ಸಂಗೀತಜ್ಞನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಅವರು
ಸಂಗೀತ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು
ನುಡಿಸುತ್ತಾ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಆಲಾಪನೆ
ಮಾಡತ್ತೆ ಸೂಧಾ ಆಚಾರವಾಗಿರುವ
'ಸಾಮು'ಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ರೂಪ
ನೀಡಿದರು. ಕವಾಟೆ ಆರಂಭಿಸುವ ದಕ್ಷಾ
ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಂಗೀತ
ಹಾಡಿ ದೇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವುದೇ ಈ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯಕಾಲದ ರಾಜರುಗಳು ಈ ಸಂಗಿತ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಪ್ರೌಢಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಗಿತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆದವು. ಕ್ರಮಬುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಹೊಸತನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೂ ಹಾಡಲು ತೊಡಗಿದರು. ಪಶ್ಚಿಮಯನ್ ಸಂಗಿತವನ್ನು ಭಾರತದ ಸಂಗಿತ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಖಿಯಾಲ್, ತುಮ್ಮಿ ಮುಂತಾದ ಆಲಾಪನ ರೀತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಲಭಿಸಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಿತಾರ, ಸಾರಂಗಿ, ತಬಲೆ ಮುಂತಾದ ಹೊಸ ಸಂಗಿತ ಉಪಕರಣಗಳು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಕೆಲವು ಸೂಫಿಗಳಿಗೆ ಆಲಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಸಕ್ತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಖಿಯಾಲ್ ಮತ್ತು ಘಸಲ್‌ಗಳೆಂಬ ಸಂಗಿತ ರೀತಿಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡುದು ಸೂಫಿಗಳಿಂದಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂಗಿತ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮಯನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಘಿರೋಜ್ ಏ ತುಫಲಕ್‌ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ‘ರಾಗದವರಣ್‌’

ಎಂಬ ಸಂಗಿತ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮಯನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಅಕ್ಷರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಒವೆ ಶೈಷ್ಟಿಕ ಸಂಗಿತೋಪಾಸಕನಾಗಿದ್ದನು. ಆತನ ಆಶಾನದಲ್ಲಿ 36 ಸಂಗಿತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿದ್ದುದಾಗಿ ಅಬುಲ್ ಘಸಲ್ ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತಾನೋಸೇನ್‌ನ ಅವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದನು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗಿತವನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಳಿಸಿದು ತಾನೋಸೇನ್‌ನ ಕೊಡುಗೆಯಾದ ದರ್ಶಾಬಾರಿ ರಾಗವಾಗಿದೆ.

13ನೇ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಶಾರಂಗ್ ದೇವನ ‘ಸಂಗಿತರತ್ನಾಕರಂ’ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥ ಮಧ್ಯಕಾಲ ಭಾರತದ ಸಂಗಿತ ಲೋಕದ ಪ್ರಧಾನ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಜಯನಗರ ರಾಜರುಗಳ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮಯನ್ ಅರಬಿ ಸಂಗಿತವು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕನಾಟಕ ಸಂಗಿತದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು.

ಮಧ್ಯಕಾಲ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಯ ಸಮನ್ವಯತೆಗೆ ಸಂಗಿತವು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ?

ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆ

ಮಧ್ಯಕಾಲ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಧಾನ ಕೆತ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಶೇಷತೆಗಳ ಕುರಿತು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಪೇ. ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ಹೊಸ ಶೈಲಿಗಳಾದ ದ್ರಾವಿಡ, ನಾಗರ, ಇಂಡೋ ಪಶ್ಚಿಮಯನ್ ಎಂಬಿವುಗಳು ವಿಕಾಸಹೋಂದಿದ್ದು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಶಿಲ್ಪ ಕಲಾ ಶೈಲಿಗಳ ಸಮನ್ವಯವು ಈ ಕಾಲದ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೊಟ್ಟರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

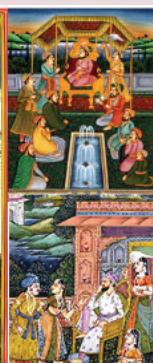
ಇವು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಆ ಕಾಲದ ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಮೊಫಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ರೀತಿಯು ಸೂಕ್ತ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಕಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳಂತೆ ಸ್ಥಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಭಾರತದ ಶೈಲಿಯೂ ಪಶ್ಚಿಮಾನ್ಯ ಶೈಲಿಯೂ ತಮ್ಮಾಳಗೆ ಸಮೃದ್ಧಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಶೈಲಿಯಾಗಿದೆ.

ಹಂದಯ್ಯ ದೇವಾಲಯ ಖಜರಾವ್ (ನಾಗರ ಕಲೆಗಳು)

ಮೊಫಲರ ಚಿತ್ರಕಲೆ

ಕಂಪುಕೋಟೆ-ದೆಹಲಿ (ಇಂಡೋ ಪಶ್ಚಿಮಾನ್ಯ ಚಿತ್ರಕಲೆ)

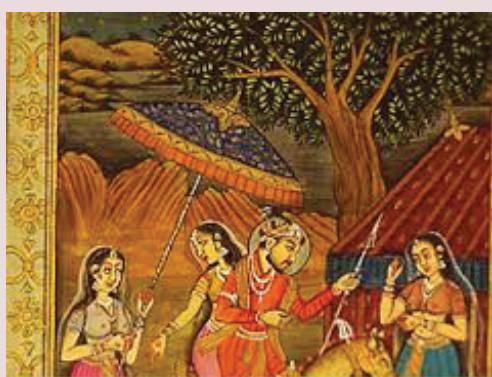
ಮೊಫಲರ ಆಡಳಿತಕಾರಿಯಾದ ಹಂವಾಯುನ್ನा, ಪಶ್ಚಿಮಾನ್ಯ ಕಲಾಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿ ಮಿರ್ ಸಯ್ಯದ್ ಅಲ್, ಅಬ್ದುಲ್ ಸಮ್ರಾ ಎಂಬವರನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವರಿಬ್ಬರು ಮೊಫಲ ಚಿತ್ರಕಲು ಶೈಲಿಯ ಪಿತಾಮಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಕ್ಷರನ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೊಂಡರಲ್ಲಿ (ಕಾರ್ಯಾಗಾರ) ಚಿತ್ರ ರಚನೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ವಿಧಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಮೊಫಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಅಕ್ಷರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಾರರಾದ ದಸ್ವರಿತ್ರೀ ‘ರಾಸಾನಾಮ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚಿತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದರು. ಭಾರತೀಯ ವಿಷಯಗಳೂ ಭಾರತದ ಪ್ರಕೃತಿ ದೃಶ್ಯಗಳೂ ಕ್ರಮೇಣ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆವಿಷ್ಕರಿಸಲಬ್ಬವು.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರೀಕರಣದಲ್ಲಾ ಈ ಕಾಲದ ಚಿತ್ರಗಾರರು ಸಾಧನೆ ತೋರಿದ್ದರು. ಜಹಾಂಗೀರ್ ನ ಆಡಳಿತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಬಿಷನ್‌ದಾಸ್, ಅಬೂಲ್ ಹಸನ್ ಎಂಬವರು ಆ ಕಾಲದ ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಕಲ್ಯಾಣ್‌ದಾಸ್ ಪರಜಹಾನನ

ರಾಸಾನಾಮದ ಚಿತ್ರಕಲೆ

ರಾಜಾಜ್ಞಾನದ - ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ತ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಚಿತ್ರಗಾರನಾಗಿದ್ದನು.

ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಾರರ ಸಂಘಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಇವರು ಗುಜರಾತ್, ಕಾಶ್ಮೀರ, ದಕ್ಷಿಣ ಮೊದಲಾದ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದರು. ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಶೈಲಿಗಳು ಅವರ ಚಿತ್ರರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವು. ಭಾರತೀಯ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಯಾಯನರು ಚಿತ್ರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾಲದ ಭಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದವುಗಳು. ಹೋಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂಚಾವೂರಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಗೋಡೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಮಧ್ಯಕಾಲ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ವಿಶೇ�ತೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜಾಜ್ಞಾನೀ ಶೈಲಿಯು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಬಂದು ಚಿತ್ರಕಲೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜಾಜ್ಞಾನ ಚಿತ್ರಕಲೆಯು ಪರಂಪರಾಗತ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಮೊಫಲರ ರಾಜಾಜ್ಞಾನ ಶೈಲಿಗಳೂ ಸಮೃದ್ಧಗೊಂಡುದಾಗಿದೆ.

ಹೋಳರ ಕಾಲದ - ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ತ

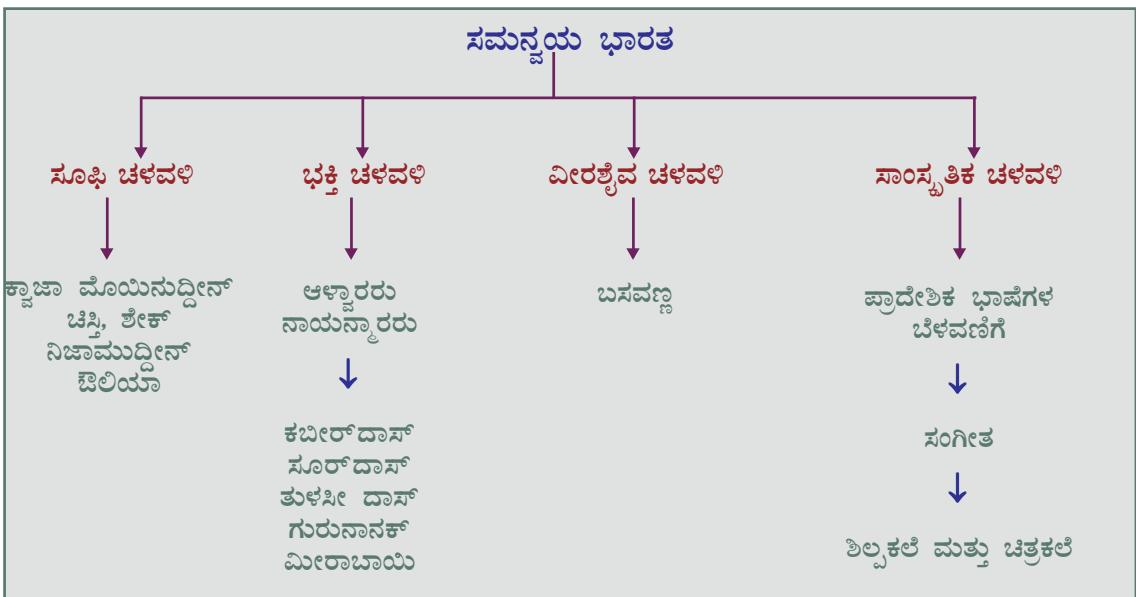
ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯವು ತದನಂತರದ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ದಿನೋ-ಇ-ಇಲಾಹಿ ಮತ್ತು ಸಿಹಿ ಮತಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಯದ ದೊಡ್ಡ ಮಾದರಿಯಾಗಿತ್ತು ದಿನೋ-ಇ-ಇಲಾಹಿಯು ರಾಜನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಿಹಿ ಮತವು ಜನರಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡುದಾಗಿದೆ. ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಎಂಬೀ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆವಿಷ್ಕಾರಿಸಿದ ಹೊಸ ಶೈಲಿಗಳು ಭಾರತದ ಸಮೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲಿಸಿದ್ದಿವು. ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದವರು, ವಿಭಿನ್ನ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಶ್ವಾಸಿಗಳು, ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಈ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು.

ಮಧ್ಯಕಾಲ ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಸೆಮೀನಾರ್ ತಯಾರಿಸಿರಿ. ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

- ◆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳು
- ◆ ಸಂಗೀತ
- ◆ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಕಲೆ

ಪ್ರಥಾನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಪಡುವವುಗಳು

- ◆ ಸೂಫಿ ಪಂಥದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸುವುದು
- ◆ ಆರಂಭ ಕಾಲದ ಭಕ್ತಿಪಂಥದ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು.
- ◆ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಪಂಥಕ್ಕೆ ನೇತ್ಯತ್ವ ನೀಡಿದವರನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.
- ◆ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ◆ ಭಕ್ತಿ ಸೂಫಿ ಪಂಥಗಳು ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅಧ್ಯೇಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ◆ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಚೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸುವುದು.
- ◆ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು.

ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ

- ◆ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಸೂಫಿ ಪಂಥದ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸಿರಿ.
- ◆ ನಾಯನ್‌ರರೂ ಆಳ್ವಾರರೂ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಚೊಡುಗೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.

- ◆ ‘ವೀರಶೈವ ಪಂಥವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರವಾದ ನೂತನ ಆರ್ಥಿಕಗಳಿಗೆ ರೂಪ್ಯನೀಡಿತು’ ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ.
- ◆ ಕರ್ಬಿರ, ಗುರುನಾನಕ್ ಹಿಂದು-ಮುಸ್ಲಿಂ ಬ್ರಹ್ಮದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ.
- ◆ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಸ್ನಿಫೇಶವನ್ನು ವಿಶದೇಕಿಸಿರಿ.
- ◆ ‘ಸಂಗೀತ ರತ್ನಾಕರ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

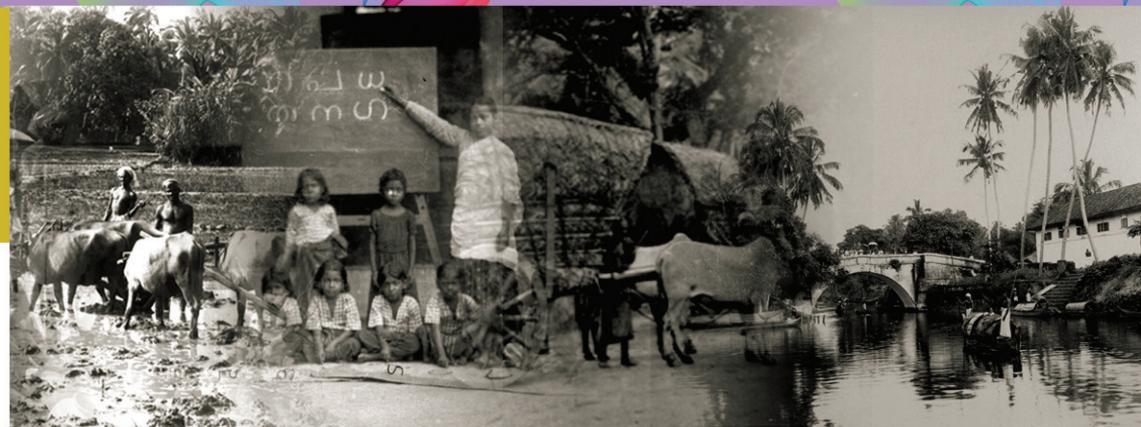
ಎ. ಶಾರಂಗದೇವ	ಬಿ. ತಾನ್‌ಸೇನ್
ಸಿ. ಅಮೀರ್ ಖಿಸ್ತು	ಡಿ. ರಾಜಾಮಾನ್‌ಸಿಂಗ್
- ◆ ‘ಮಧ್ಯಕಾಲವು ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು’ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರಿ.
- ◆ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಿತ್ರಕಲೆಯು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿತ್ತು ಎಂದು ನೀವು ಒಪ್ಪುವಿದಾ? ಯಾಕೆ?
- ◆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಎ	ಬಿ
<ul style="list-style-type: none"> ◆ ಚೈತನ್ಯ ◆ ತುಕಾರಾಮ ◆ ಮೀರಾಬಾಯಿ ◆ ಶಂಕರದೇವಾ ◆ ಒಸವಣ್ಣ ◆ ಲಾಲಾದೇದ್ 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ಕಾಶೀರ ◆ ಅಸ್ಸಂ ◆ ಬಂಗಾಳ ◆ ಕನಾಡಟಕ ◆ ರಾಜಸಾಧನ ◆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

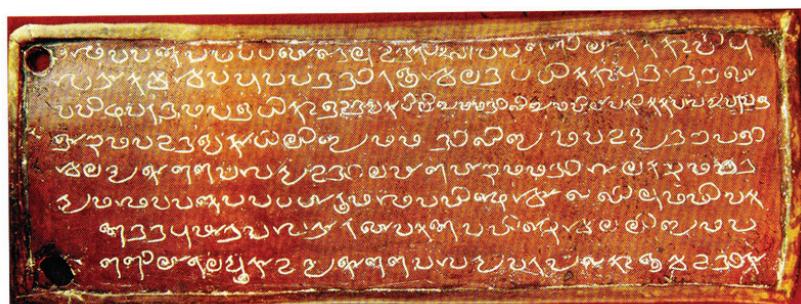
- ◆ ಕರ್ಬಿರ ಮತ್ತು ಗುರುನಾನಕರ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಇವುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚಚೆದ ಮಾಡಿರಿ.
- ◆ ‘ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ’ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೆಮಿನಾರ್ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟನೇ

ಶತಮಾನದ ವರೆಗಿನ ಕೇರಳ

ಮುಧ್ಯಕಾಲದ ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಚರಿತ್ಯೆಯ ಕುರಿತು ನಾವು ಈವರೆಗೆ ಚಚೆಡ್ ನಡೆಸಿದೆವು. ಸಿ.ಇ. 8ನೇ ಶತಮಾನದ ವರೆಗೆ ತಮಿಳಗಂನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೇರಳದ ಪ್ರಾಚೀನ ಚರಿತ್ಯೆಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿರುವುದನ್ನು ನೆನಪಿಸುವಿರಲ್ಲವೇ. ಸಿ.ಇ. 8ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ 18ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗಿನ ಕಾಲವನ್ನು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮುಧ್ಯಕಾಲ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ, ಅಧಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಉಂಟಾದ್ದು.

(ಸಿ.ಇ.849ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ ತರಿಸಾಪಣಿ ಶಾಸನ)

“ಸ್ವತ್ತಿ ರಾಜ ಸ್ಥಾನಿರವಿ ಹಲವ ವರ್ಷ ಶತಮಾನಗಳನ್ನು ಏದುರಿಸಿ ಶರಣಾಗತರನ್ನಾಗಿಸಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬದು ವರ್ಷ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವೇನಾದನ್ನು ಅಳುವ ಅಯ್ಯ (ರಾಜ)....

ಸಿ.ಇ. 849ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ತರಿಸಾಪಣಿ ಶಾಸನ ಮತ್ತು ಅದರ ಅನುವಾದದ ಭಾಗವನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮುಧ್ಯಕೂಲದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಉರುಟು ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬರಹವನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಪೆರುಮಾಳ್ ರಾಜನಾದ ಸ್ಥಾನೀರವಿಯ ಬದನೆಯ ಆಡಳಿತ ವರ್ಷದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ವೇನಾಡಿನ ನಾಡುವಾಳಿ (ದೇಶೀಯ ರಾಜ)ಯಾದ ಅಯ್ಯನಡಿಗಳ್ ತಿರುವಡಿಗಳ್ ಹೊಲ್ಲಿಂ ನಗರದ ತರಿಷಾಪಣಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಸಲಾಗಿದೆ.

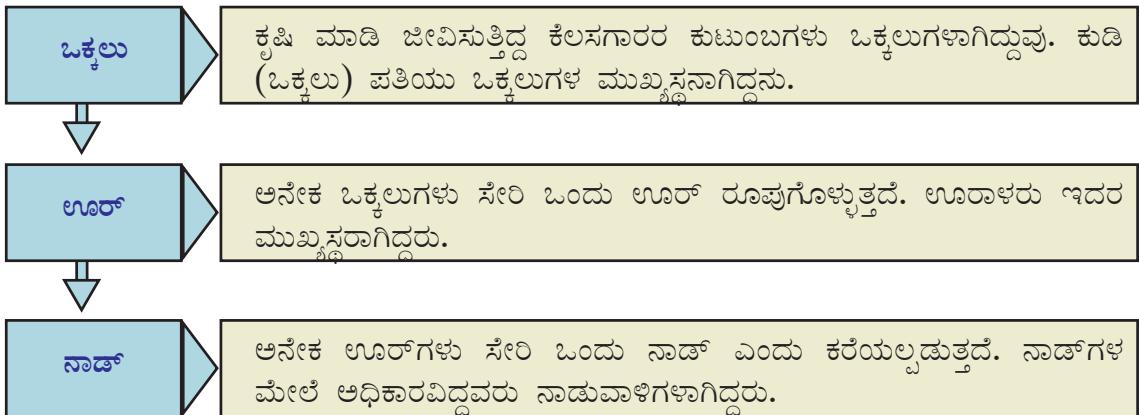

ಉರುಟುಲಿಪಿ ಶಾಸನಗಳು

ಒಂಭತ್ತೇನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದ ವರೆಗೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂತಿದ್ದ ಲಿಪಿಯು ಉರುಟು ಲಿಪಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಶಿಲೆ, ತಾಮ್ರದ ಘಲಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಲಿಪಿಯು ತಮಿಳ್‌ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿತ್ತು.

ಉರುಟು ಲಿಪಿಯಿಂದ ಕೇರಳದ ನಾಡುಗಳ ಪುರಿತಾದ ಪ್ರಧಾನ ವಿವರಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ತಮಿಳಗಂನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಡುಗಳು ಬೆಳೆದು ಬಂದುವು. ಜನರು ಕೃಷಿ ವರಾಡಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಾಡುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅನೇಕ ಒಕ್ಕಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಉರ್ಬಾಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಾಡುಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಮಹೋದಯಪುರದ ಪೆರುಮಾಳರು (ಸಿ.ಇ. 800-1122)

- ◆ ರಾಜಶೇಖರನ್
- ◆ ಸ್ಥಾನೀರವಿ
- ◆ ಕೋತ ರವಿ
- ◆ ಕೋತ ಕೋತ ಕೇರಳ ಕೇಸರಿ
- ◆ ಇಂದು ಕೋತ
- ◆ ಭಾಸ್ಕರ ರವಿ
- ◆ ರವಿ ಕೋತ
- ◆ ಆದಿತ್ಯನ್ ಕೋತ
- ◆ ರಾಮ ಕುಲಶೇಖರನ್

ಈ ಎಲ್ಲ ನಾಡುಗಳು ಮಹೋದಯಪುರವನ್ನು (ಈಗಿನ ಕೊಡುಂಗಲ್ಲೂರ್) ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇರಳವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಪೆರುಮಾಳರಿಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಉತ್ತರದ ಕೋಲತ್ತು ನಾಡಿನಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದ ವೇನಾಡಿನವರೆಗಿರುವ ಹದಿನಾಲ್ಕು ನಾಡುಗಳು ಪೆರುಮಾಳರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅಂಗಿಕರಿಸಿದ್ದವು. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರೂದಳಿತ ವಿಧಾನವು ಆರಂಭಗೊಂಡುದು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಿದೆ. ರಾಜಶೇಖರನಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಾಮಕುಲಶೇಖರರ ವರೆಗಿನ ರಾಜರು ಸಿ.ಇ. 800ರಿಂದ 1122ರವರೆಗೆ ಮಹೋದಯಪುರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೂಪವನ್ನಾಗಿಸಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರು. ಪೆರುಮಾಳ್ ಆಡಳಿತಕೂಲದ ವಿಶೇಷತೆಗಳೇನೆಂದು ನೋಡುವ.

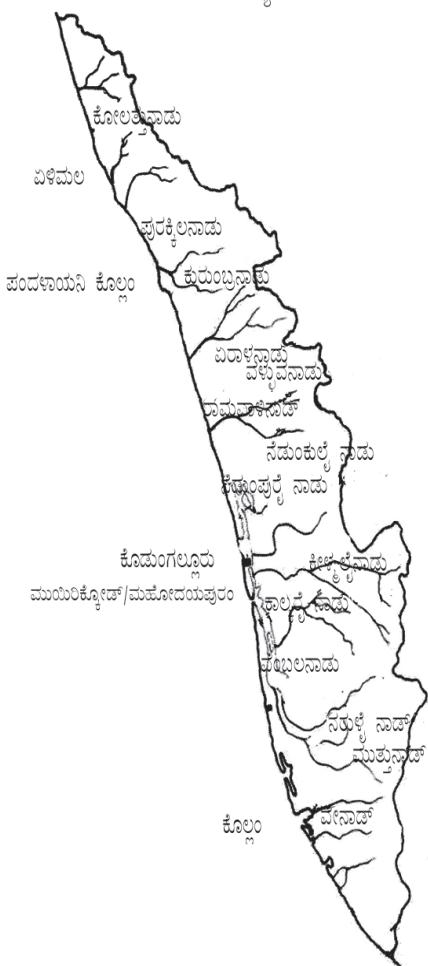
◆ ಪೆರುಮಾಳರಿಗೆ ಕೊಯಿಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದರು.

- ◆ ನಾಲುತ್ತಿಂದಿರು ಎಂಬ ಭಾಷ್ಯಕ ಸಮಾಜಿಯ ಪೇರುವಾಳ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು.
- ◆ ಆಯಿರಂ ಎಂಬ ಸೈನಿಕ ಕೂಟವೊಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು.
- ◆ ನಾಡುಗಳು, ನಗರಗಳು, ಬ್ರಹ್ಮಣ ಗ್ರಾಮಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮುಂತಾದೆಗಳಿಂದ ಪೇರುಮಾಳರು ತೆಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭೂಪಟವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿಂತಿದ್ದ ನಾಡುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.

ಮಧ್ಯಕಾಲ ಕೇರಳದ ನಾಡುಗಳು

ಪೇರುಮಾಳ್ ಕಾಲದ ಆಡಳಿತವು ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಆಡಳಿತವಾಗಿತ್ತೇ? ಒಂದಿಗಿರಿ.

ಸ್ವರೂಪಗಳು

ಸಿ.ಇ.ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪೆರುಮಾಳ್‌ಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಡಳಿತವು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ನಾಡುಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಡಳಿತವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ್ದುವು. ನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳು ನಾಡುವಾಳಿ ಸ್ವರೂಪಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಬ್ಬತ್ತವು. ಪ್ರಥಾನ ನಾಡುವಾಳಿ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಲಸ್ವರೂಪ (ಕೋಲತ್ತನಾಡ್)

ನೆಡಿಯಿರಪ್ಪು ಸ್ವರೂಪ (ವರನಾಡ್)

ಪೆರಂಬಡುಪ್ಪು ಸ್ವರೂಪ (ಕೊಚ್ಚಿ)

ತೈಪ್ಪಾಪ್ಪುರ ಸ್ವರೂಪ (ವೇನಾಡ್)

ಮಾತಾಂಡವಮ್

18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಂಡವಮ್ ನ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿರುವಾಂಕಾರು ಪ್ರಬಲವಾದ ದೇಶೀಯ ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು.

ಶಕ್ತನ ತಂಬುರಾನ್

18ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತನ ತಂಬುರಾನ್ ನ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಯು ಪ್ರಬಲವಾದ ದೇಶೀಯ ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು. ಇವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶೂರ್ಪಾರಂ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೈಸೂರಿನ ಸುಲ್ತಾನರು

ಹೈದರಾಲಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಗನಾದ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ಕೇರಳ ವರ್ಸನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ್ದು ವೈಸೂರಿನ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. 1792ರ ವರೆಗೆ ಮಲಬಾರ್ ಮೈಸೂರು ಸುಲ್ತಾನರ ಆಳ್ವಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು.

ಅಳಿಯಕಟ್ಟು ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತವಿರುವ ತರವಾಡುಗಳೇ ಸ್ವರೂಪಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಸ್ವರೂಪಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸೈನಿಕ ಒಕ್ಕೂಟಗಳೂ (ಸೈನ್) ಇದ್ದವು. ವೇನಾಡಿನ ಅರಿಶಿಪ್ಪಡಿಜನಂ, ಕೋಲತ್ತು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪಡುಮಲ ನಾಯನೊಮಾರ್, ನೆಡಿಯಿರಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಲೋಕರ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಸೈನಿಕ ಒಕ್ಕೂಟಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಾಡುವಾಳಿ ಸ್ವರೂಪಗಳೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹಗಳಲ್ಲಿ ಏರುದುವುದು ವಾತ್ತು ಸಾವಾನ್ ಶತ್ರುಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಹದಿನ್ಯೇದನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಹೊಚ್ಚುಗಿಸರು ಮತ್ತು ಡಚ್ಸರು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಆಸ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಾಡುವಾಳಿಗಳ ಸ್ವಧೇಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ವರೆಗೆ ನಾಡುವಾಳಿ ಸ್ವರೂಪಗಳು ವಿಶೇಷ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಸುಲ್ತಾನರಾದ ಹೈದರಾಲಿ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ದಂಡಯಾತ್ರೆಯು ಉತ್ತರ ಕೇರಳದ ನಾಡುವಾಳಿಗಳನ್ನು

ಭಯಭೀತರನ್ನಾಗಿಸಿತು. ನೆಡಿಯಿರಪ್ಪು, ಕೋಲಸ್ವರೂಪ, ಇತರ ಸಣ್ಣ ಸ್ವರೂಪಗಳು, ನಾಡುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮೈಸೂರು ಸುಲ್ತಾನರ ಆಳ್ವಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವು. ಮೈಸೂರು ಸುಲ್ತಾನರ ಆಕ್ರಮಣದ ಭಯದಿಂದ ಉಳಿದ ನಾಡುವಾಳಿಗಳು, ದೇಶೀಯ ವಾಳಿಗಳು ವೇನಾಡಿಗೆ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದರು. ಕೊಚ್ಚಿಯ ಪೆರಂಬಡಪ್ಪ ಸ್ವರೂಪವು ಮೈಸೂರಿನ ಸುಲ್ತಾನರ ಪರಮಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ತಿರುವಾಂಕಾರು ಮೈಸೂರು ಸುಲ್ತಾನರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿತು.

ಕೇರಳವು ತಿರುವಾಂಕೂರು, ಕೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮಲಬಾರು ಎಂಬ ಮೂರು ವಲಯಗಳಾಗಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಭಜನೆಗೊಂಡಿತು. 18ನೇಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಈಸ್ಟ್ ಐಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯು ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನನ್ನು ಪರಾಜಯಗೊಳಿಸಿತು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಟಿಪ್ಪುವಿನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಲಬಾರು ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು. ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಡುವಾಳಿ ಸ್ವರೂಪಗಳ ಅಧಿಕಾರವು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿ ನಾಡುವಾಳಿ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದುವು.

8ರಿಂದ 18ನೇಯ ಶತಮಾನದ ವರೆಗಿನ ಕೇರಳದ ರಾಜಕೀಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿರಿ.

ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕುಗಳು

18ನೇ ಶತಮಾನದ ವರೆಗಿನ ಕೇರಳದ ರಾಜ್ಯಕೀಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಚೆಚೆದಿಸುತ್ತೇವು. ಇನ್ನು ಆ ಕಾಲದ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಪರಿಶೋಧಿಸುವ. ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಚೆರಿಗಳು	ನಾಡುವಾಳಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿ	ತಿರುನೆಲ್ಲಿ ಶಾಸನ
ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿ	<p>“.....ತಿರುನೆಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಹನ್ನೆರಡು ಹಾನೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮೂರು ಹೊತ್ತುಗಳಲ್ಲಾಗಿ ಆದು ಸಲದ ಸ್ನೇಹೇಯ ಮತ್ತು ಒಂದು ನಂದಾದಿಪವನ್ನು ಅಪಿಂ ಸುವೃದ್ಧಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೀರ್ತಾಕೋಣೆಯುಲ್ಲಿ ರೂಪ ಪ್ರೋಳಿ ಚೇರಿಯಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಳುಲು ಕೂಡಾ ಕುಟ್ಟಿರುವುದನೆಂಬ ಒಡೆಯಿರು ಆಗಮಿಸಿದರು..... (ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ತಿರುನೆಲ್ಲಿ ಶಾಸನದ ಅನುವಾದ)</p>
ದೇವಸ್ಥಂ	ದೇವಾಲಯಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿ	

ದೇವಸ್ಥಂ ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಉರಾಳರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಜರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅಥವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ನೇರವಾಗಿ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಉರಾಳರು ಕೃಷಿಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ನೀಡಿದರು. ಇವರನ್ನು ಕಾರಾಳರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಡುವಾಳಿಗಳು, ಉರಾಳರು, ಅವರಿಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಕಾರಾಳರು ಎಂಬ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಗೊಂಡಿತು.

ಹೀಗೆ 12ನೇಯ ಶತಮಾನದಿಂದ 18ನೇಯ ಶತಮಾನದ ವರೆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಹಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಉಂಟಾದುವು.

- ◆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಒಡೆತನವು ವಂಶವಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಬಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರಂಪರಾಗತ ಭೂಮಿಯೆಂದೂ ಅದರ ಒಡೆತನದಹಕ್ಕು ಇರುವವನನ್ನು ‘ಜಮೀನ್‌ನ್ನರ’ ಎಂದೂ ಕರೆದರು.

- ◆ ‘ಪೆರುಂಪಾಟ್ಟಂ’ ಎಂಬ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಉತ್ತಾದನೆಯ ನಿಶ್ಚಿತ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗೇಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್‌ನಾರನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್‌ನಾರರು ಒಕ್ಕಲುಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ‘ಪೆರುಂಪಾಟ್ಟಂ’ ಭೂಮಿಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

“ಅಸ್ತಿ ಪೂರಿಯಾದರೂ ಓಣಂ ಉಣಿಬೇಕು.

ಅಸ್ತಿ ಪೂರಿದರೂ ಪೂನ ಕೆಳಿದುಹೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಅಸ್ತಿ ಪೂರಿದರೂ ಹಾದಿ (ಹುಣ) ಪೂರಿಬಾರಂ.

ಈ ನಾಣ್ಣಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ. ಓಣಂ, ಪೂನ (ಸಾಫಿಮಾನ), ಹಾದಿ ಮುಂತಾಡುವು ಏನೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆಯಲ್ಲವೇ. ಮೂಲಗೇಣೆಯ ಅಸ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ಅದನ್ನು ಮಾರಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೇ?

ಅಸ್ತಿ (ಕಾಣಂ), ಅಡಮಾನ (ಬಿಟ್ಟಿ) ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಗೇಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪೆರುಮಾಳರ ಕಾಲದ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಇದರಂತೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು (ಒಕ್ಕಲುದಾರ) ನಿಶ್ಚಿತ ಮೌತಪೋಂದನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಯಾಜಮಾನನಿಗೆ ಭದ್ರತೆಯಾಗಿ ನೀಡಿ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಪಡೆದು ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಪರಾಭಾರೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಒಕ್ಕಲುದಾರನಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಮಾತ್ರವಿತ್ತು.

‘ಕುಯಿಕ್ಕುಣಿಂ’ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಧದ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರಂತೆ ಘಲ ನೀಡದ ಘಲವ್ಯಕ್ಕು ದಿಗಳನ್ನು ಗೇಣಿಯಿಂದ ಹೊರತುಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

	<p>ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪರಿಗೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ಚೇರಿಗಳು ◆ ◆ ◆
---	---

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಳೆದು ವಿಂಗಡಿಸಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರು ಪ್ರದೇಶವು ಮೈಸೂರು ಸುಲ್ತಾನರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿತ್ತು. ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಒಟ್ಟು ಉತ್ತಾದನೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ನಿಶ್ಚಿತ ಭಾಗವನ್ನು ತೆರಿಗೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸುಲ್ತಾನರು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಆಗಮಿಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭೂಭಾಗವನ್ನು ಎಕೆ, ಸೆಂಟುಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಸರ್ವೇ ನಂಬರನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಕೊಚ್ಚಿ ಮತ್ತು ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭೂಸರ್ವೇಗಳು ನಡೆದುವು. ಇದನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ‘ಕೇಟೆಳುತ್ತ’ ಎಂದೂ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ‘ಕಂಡೆಳುತ್ತ’ ಎಂದೂ ಕರೆದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಭೂಮಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು.

	<p>ಭೂಮಿಯ ಆಧಾರ (ಹಕ್ಕಪತ್ರ) ಹೊಂದನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಚೇರಿಗಳು, ಭಂಡಾರಭೂಮಿ, ಪಿತ್ರಾಚಿರ, ಬುಹ್ಕಸ್ಪಂ, ಮೂಲಗೇಣೆಯ ಅಸ್ತಿ, ಅಡಮಾನ, ಮುಳಿಕ್ಕುಣಿಂ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆಯೇ? ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿರಿ.</p>
---	---

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಒಕ್ಕೊಟಗಳು

ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳ ಕುರಿತು ಅಜ್ಞಯೊಬ್ಬರು ನೀಡಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

“ತವಳಕಣ್ಣನ್, ಆಯಂಕಾಳಿ, ಒಟ್ಟೆಲಮುಟನ್, ಕೋಯಿವಾಲನ್ ಎಂಬೀ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬತ್ತುವ ಏರದು ಬೇಳೆಗಳು (ಕನ್ನಾ/ಮರಕರ) ಬಯಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನ ಬೇಳವಣಿಗೆಯಿರುವ ಬಿಜುಲಾಟನ್, ಕರುತ್ತೇಬಕ್ಕನ್, ಹೊಂಪಾಲ, ಪರಿಯವಿತ್ತು (ಪರಿಯವಿತ್ತು), ನಕರ ಮೊದಲಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬತ್ತುವ ಒಂದು ಬೇಳೆಯನ್ನು ಹಿತ್ತಿಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಯಾಳ, ವಳುತ್ತಕೊಯ್ಯಾಳ, ಕರುತ್ತಕೊಯ್ಯಾಳ, ಕವಾಲ, ವಿಲ್ಲನ್, ಎರಯನ್, ಕಪುಂಬಂಪುತ್ತಾಳ ಮೊದಲಾದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬತ್ತುವ ಒಂದು ಬೇಳೆಯನ್ನು ಬೆಟ್ಟಿದಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಕೃಷಿ ಬೀಜಗಳ ಕುರಿತು ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಲ್ಪವೇ.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಯಲು, ಹಿತ್ತಿಲು, ವಸತಿಪ್ರದೇಶಗಳು, ಬೆಟ್ಟಪ್ರದೇಶಗಳು ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿತ್ತಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ, ಹುರುಳಿ, ಸಾಮೆ, ಗೆಡ್ಡೆಗೊಸುಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಕರಿಮೊಸು, ಶುಂಠಿ, ಅರಸಿನ, ಧಾನ್ಯ ಗೆಡ್ಡೆಗೊಸು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಲೆಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಡುತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದಿನ ಕೃಷಿಯು ಮುಂಗಾರು ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿತ್ತು. ಸೆಗಣಿ ಮತ್ತು ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಜನರು ನಂತರ ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಯಾವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕೂಟಗಳು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದವು ಎಂದು ನೋಡೋಣ.

- ◆ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರು.
- ◆ ಕರಕುಶಲ-ಲೋಹನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರು.
- ◆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರು.
- ◆ ಬಟ್ಟನೇಯವುದು, ಗಾಣ (ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯವುದು)ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರು.
- ◆ ಕ್ಕೀತ್ರ ಪರಿಚಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರು.
- ◆ ನಾಡುವಾಳಿ ಸ್ವರೂಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು.

ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರುಗಳು ಅದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವವರ ಕೂಟವು ಕ್ರಮೇಣ ಒಂದು ಜಾತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು. ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಮಾಡುವ ಅಡಿಯಾಳರು ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಜಾತಿ ಶೈಂಧಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಗಿನ ಹಂತದವರು ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈ ಶೈಂಧಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಶುದ್ಧ ಅಶುದ್ಧ

ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಜಾತಿವರ್ಣಸೇರೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಜ್ಞತೀಯವರು ಶುದ್ಧವೆಂದೂ ಕೆಳಜಾತಿಯವರು ಅಶುದ್ಧವೆಂದೂ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕೆಳಜಾತಿಯವರು ಮೇಲ್ಜ್ಞತೀಯವರನ್ನು ಸ್ವಷಿಂಷಿದರೂ ನೋಡಿದರೂ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೂ ಮೇಲ್ಜ್ಞತೀಯವರು ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕೆಳಿದುಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿತು.

ಹುಲಕಸುಬಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಜಾತಿಗಳ ಸ್ಥಾನವು ಈ ಎರಡು ಹಂತಗಳೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಜಾತಿಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ-ಅಶುದ್ಧ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಬೆಳೆದುಬಂತು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಭರನ್ನು ಮೇಲ್ಜ್ಞತೀಯವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ಹಾಗೂ ಹುಲಕಸುಬಿನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಕೆಳಜಾತಿಯವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರು.

ಮಲಬಾರು, ಕೊಚ್ಚಿ ಮತ್ತು ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾಧಾರಧರದಲ್ಲಿ ಜನಸಮೂಹವನ್ನು ಜಾತಿ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಿದರು.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಹುಲಕಸುಬಿನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಜಾತಿಯೆಂಬುದು ಜನ್ಮದೊಂದಿಗೆ ದಾಖಲಿಸುವ ವಿಧಾನವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗಳು ಹೇಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗೊಂಡವೆಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.

ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧಗಳು

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಂತೆ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಾರವು ಜಲಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ನೆಲಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಕೊಲ್ಲಂ, ಕೊಡುಂಗಲ್ಲಾರು, ಕಲ್ಲಿಕೋಟಿ, ಪಂದಲಾಯಿಂ, ಮಾಡಾಯಿ, ವಳಪಟ್ಟಣಂ ಮುಂತಾದವು ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವೆಲ್ಲ ರೀತಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿದ್ದವೆಂದು ನೋಡೋಣ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ	ದೂರಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರ	ವಿದೇಶೀ ವ್ಯಾಪಾರ
ಸಂತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಭತ್ತ, ಅಕ್ಕಿ, ಧಾನ್ಯಗಳು, ಹಸಿರು ತರಕಾರಿಗಳು, ವೀಳ್ಳದೆಲೆ, ಉಪ್ಪು, ಮೀನು, ನಿತ್ಯಪರೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು.	ತಮಿಳ್ಳಾಡು, ಕನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ, ಕರ್ಣಾಟಕ, ಒರಿಸ್ಸಾ ಮೊದಲಾದ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ದೂರ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರವು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ತಮಿಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಚೆಟ್ಟಿಯಾರರು ಆಗಿನ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅಕ್ಕಿ ಮೆಣಸು, ಹತ್ತಿ, ರೇತ್ತಿ, ಇತರ ವಸಣಗಳು, ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದರು. ಕರಿವೆಣಿ ಸು, ಸುಗಂಧದ್ವಾರ್ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.	ಆರಬರು, ಚೀನಿಯರು, ಯಾರ್ಮೋಪಿಯನ್ನರು ಪ್ರಧಾನ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಕರಿಮೆಣಸು, ಶುಂಠಿ, ಲವಂಗ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಇತರ ಸುಗಂಧ ದ್ವಾರ್ಗಗಳು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ರಘ್ಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಿನ್, ತಾಪ್ಸು, ಸೀಸ್, ಚೀನೀಆವೆಮಣಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಚೀನಾರೇಶ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಆಮದಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

“ಕೋವಲಾತಚೆಟ್ಟಿ ಅಂಜವಣಿಂ
ಕುಟ್ಟಮಳೆಕಿರಾಮುತ್ತಾರ್ ಮುಕ್ಕೇಳ್ಳ್
ನಮ್ಮಿಳಾಲ್ ನಾಲು ನಗರತ್ತಿಲುಂ
ನ್ನಾಲೇರಕೋಳ್ಳ ಕೊಡಿಕ್ಕುಚೋನ್ನು”

ಪಯ್ಯನ್ನಾರ್ಪಾಟ್ಟ

ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದೆ ಪಯ್ಯನ್ನಾರ್ಪಾಟ್ಟನ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರರು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅಂಜವಣಿಂ, ಮಣಿಗ್ರಾಮ ಎಂದೇನ್ನ?

ಅಂಜವಣಿಂ ಮತ್ತು ಮಣಿಗ್ರಾಮಗಳು ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಪರ್ಚನೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ನೆಲಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗದ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಇವು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದವು. ಹದಿನ್ಯೇದನೇಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಬುರ್ಗಿಂಗಿಂತರೆ ಆಗಮನದವರೆಗೆ ಮಲಭಾರಿನಲ್ಲಿ ಅರಬಿಗಳು ಮತ್ತು ಚೀನಿಯರು ಪ್ರಥಾನ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಯುರೋಪಿಯನರ ಆಗಮನವು ಅರಬಿ ಮತ್ತು ಚೀನಿಯರ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕ್ಷೀಣಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಸಮುದ್ರಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಏಕಷಾಫ್ತಮ್ಯವು ಯುರೋಪಿಯನರ ವಶವಾಯಿತು. ಹಿಂಗೆ ಕೇರಳದ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಮೇಲೆ ಯುರೋಪಿನ ದೇಶಗಳು ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದವು.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮನ್ವಯ

ತಪ್ಪಾಧನರ್ ವಾಣಿದುವಾಶ್ವಮಂಗಳ್
ವಸಿಚ್ಚಿದುಂ ವನ್ನಮೃಗಂ ಜಳ್ಳನ್ನ ಪ್ರೋಲ್
ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನತಯಾನಂ ದೇವತಾ ಗಣಂ
ವಸಿ ಚೈಕ್ಕುಮೋಡ ಪುರತ್ತಿಲಾಯ್
ಮೂಷಕವಂತದ 12ನೇ ಸಾರದ 112ನೇ ತ್ವಾಂ

ಆಶ್ರಮದ ಅಂಗಣದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುತ್ವವನ್ನು ಮರೆತು ಸ್ವೇಚ್ಛದಿಂದ ವಿಹರಿಸಿದ ವನ್ನಮೃಗಗಳಂತೆ ವಿಭಿನ್ನ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವವರು ಏಕತೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಮೂಷಕವಂತ ಕಾವ್ಯದ ಈ ಮೇಲಿನ ಸಾಲುಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೂಲಕ ವಸ್ತುಗಳ ವಿನಿಮಯದೊಂದಿಗೆ ವೃತ್ತಸ್ತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ವಿನಿಮಯವು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಮೂಷಕವಂತ ಕಾವ್ಯ

ಹನ್ನೊಂದನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂಷಕವಂತ ಕಾವ್ಯವು ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಮೌದಲ ರಾಜವಂಶಾವಳಿ ಚರಿತ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 6ನೇಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹನ್ನೊಂದನೇಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಕೋಲತ್ತುನಾಡನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ವುಂಡಕ ರಾಜವಂಶದ ರಾಮಘಟನ್‌ನಿಂದ ಶ್ರೀಕಂಠನ್‌ವರೆಗಿರುವ ನೂರ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ರಾಜರ ಆಡಳಿತ ಕಾಲವನ್ನು ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕಂಠ ರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನ ಕವಿಯಾದ ಅತುಲನ್ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕೇರಳದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಕ್ಕೆ ಈ ವ್ಯಾಪಾರವು ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ವಿವಿಧ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಭಾಗಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾದರದಿಂದ ಒಂದಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಭೂಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಡು ಬೆಳೆಯಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಜ್ಯೇಂದ್ರ, ಬೌದ್ಧ, ಯಹೂದಿ, ಕ್ರಿಸ್ತಿ, ಇಸ್ಲಾಂ ಮತಗಳು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಕೇರಳದ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ನಾಡುವಾಳಿಗಳು ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಲ್ಪೇ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜ್ಯೇಂದ್ರ, ಬೌದ್ಧ, ಯಹೂದಿ, ಕ್ರಿಸ್ತಿ, ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ನಾಡುವಾಳಿಗಳು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು.

ನಾಡುವಾಳಿಗಳು ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕುಗಳು

- ◆ ದಕ್ಷಿಣ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಆಯಿವಂಶದ ರಾಜನಾದ ವಿಕ್ರಮಾಧಿತ್ಯ ವರಗುಣನ್ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾಲವಾಸರ ಬೌದ್ಧಮತದ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕುಗಳು. (ಪಾಲಿಯಂ ಶಾಸನ)
- ◆ ಸಿ.ಇ. ೧೦೫೪, ಹತ್ತು, ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ತಾಳಕ್ಕಾವ್, ಕಣಲೂರ್, ಆಲತೂರ್, ತಿರುಮಣ್ಣೂರ್, ಚಿತ್ರರಾಲ್ ಮುಂತಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ದಾನಗಳು. (ತಿರುಮಣ್ಣೂರ್ ಶಾಸನ).
- ◆ ವೇನಾಡಿನ ನಾಡುವಾಳಿ ಅಯ್ಯನಡಿಗಳು ಸಿ.ಇ. ೧೦೫೪ ಒಂಬತ್ತನೆ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಣಿಗ್ರಾಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಾರ್ತಿ ಸಫೀರ್ ಈಶೋ ಎಂಬ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಕೊಲ್ಲಂ ನಗರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲೂ ತರಿಸಾಪಣ್ಣ ನಿರ್ಮಿಸಲೂ ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕುಗಳು. (ತರಿಸಾಪಣ್ಣ ಶಾಸನ)
- ◆ ಅಂಜವಣಿಂ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಸೇರಿದ ಜೋಸೆಫ್ ರಬಾನ್ ಎಂಬ ಯಹೂದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಕೊಡುಂಗಲೂರ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಪೆರುಮಾಳ್ ರಾಜರಾದ ಬಾಸ್ತುರರವಿ ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕುಗಳು. (ಯಹೂದಿ ಶಾಸನ)
- ◆ ಸಿ.ಇ. ಹದಿಮೂರನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನೆಡಿಯಿರುವು ಸ್ವರೂಪದ ಸಾಮೂಹಿಕ ರಾಜ ಮುಚ್ಚಂದಿ ಮಸೀದಿಗೆ ಹೊಮಂಗಲ್, ಪ್ರಜೀಕ್ತಲ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು. (ಮುಚ್ಚಂದಿಪಣಿ ಶಾಸನ)

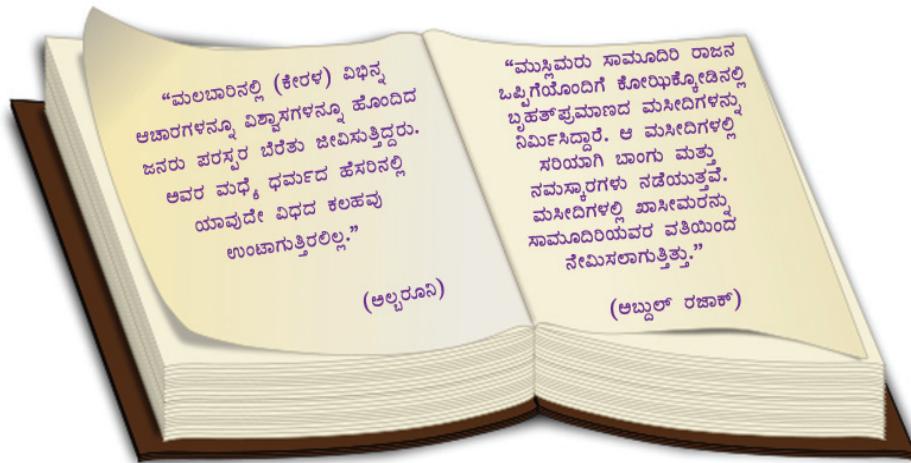

ಮುಚ್ಚಂದಿ ಮಸೀದಿ

ಚಿತ್ರರಾಲ್

ಸಿ.ಇ. ಹತ್ತು ಮತ್ತು ಹನ್ನೊಂದನೆ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಳವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ಅಲ್ಪರೂಪಿ, ಸಿ.ಇ. ಹದಿನ್ಯೇದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಅಬ್ದುಲ್ ರಜಾಕ್ ನೀಡಿದ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಕೇರಳದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರವು ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು?

ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು

ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಪಡ್ಡವು. ಪೆರುಮಾಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ “ಮುಳಿಕ್ಕುಳಂ ಕಚ್ಚಂ” ಎಂಬ ಶಿಸ್ತ ಕ್ರಮ ಅಷ್ಟಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದು ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀತ್ಯಾಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಬಾಧಕವಾಗಿತ್ತು. ಪೆರುಮಾಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ನಿಯಮಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಪೆರುಮಾಳರ ಕಾಲದ ನಂತರ ‘ಮುಳಿಕ್ಕುಳಂ ಕಚ್ಚಂ’ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಯಿತು. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ನಾಡಿನ ನಿಯಮಗಳು, ಆಚಾರಗಳು ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ‘ಕಟ್ಟಳೆ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಅಷ್ಟಿತ್ವದಲ್ಪಡ್ಡವು.

- ◆ ದೇಶದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು
- ◆ ಕಸುಬಿನ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು
- ◆ ಸ್ವರೂಪದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು
- ◆ ಶಾದುರ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು
- ◆ ಉದ್ಯೋಗ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಾತಿಯ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೇಡಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಅದು ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮೊದಲು ಸೂಚಿಸಿದ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಾತಿಮತ ಸಂಬಂಧಗಳಿಲ್ಲವೋ ಈ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಪಡ್ಡವು. ನಾಡುವಾಳಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಸತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು

- ◆ ವಿಷಪರೀಕ್ಷೆ - ಆರೋಪಿಯ ಕ್ಯೇರ್ಯನ್ನು ವಿಷದ ಹಾವಿನ ಗೂಡಿನೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ಅದು ಕಚ್ಚಿದರೆ ಅವನು ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.
- ◆ ಜಲಪರೀಕ್ಷೆ - ವೊಸಳೆಗಳಿರುವ ಕೊಳಕೆಕ್ಕೆ ಆರೋಪಿಯನ್ನು ಇಳಿಸುವುದು. ಮೊಸಳೆ ಹಿಡಿದರೆ ಆತ ಅಪರಾಧಿ.
- ◆ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆ - ಕುದಿಯುವ ತುಪ್ಪ ಅಥವಾ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಆರೋಪಿಯ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುವುದು. ಬೆರಳು ಸುಟ್ಟಿರೆ ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ‘ಶುಚೀಂದ್ರ ಕ್ಯೇರ್ಯಕ್ಕೂ’ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು.
- ◆ ತೂಕಪರೀಕ್ಷೆ - ಆರೋಪಿಯನ್ನು ವೊದಲು ತೂಕಮಾಡುವುದು. ಅನಂತರ ಅವನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಾಳೆಗರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ದೇಹಕ್ಕೆ ತೂಗುಹಾಕಿ ಪುನಃ ತೂಕ ಮಾಡುವುದು. ಆಗ ಅವನ ಭಾರವು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಆತ ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ ತಿಕ್ಕಿಸುವುದು.

ಅವರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಪರೀಕ್ಷೆ, ಜಲಪರೀಕ್ಷೆ, ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆ, ತೂಕಪರೀಕ್ಷೆಗಳಂತಹ ಸತ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತೂಕಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮೇಲ್ಜ್ಞತಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಳಿದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅವಣ್ಡೇಯರಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಸವಣ್ಡೇಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವಣ್ಡೇಯರಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಾವಿಧಾನಗಳಿದ್ದವು.

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದ ವರೆಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತಹ ನಾಡಿನ ಆಚಾರಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪದ ನಿಯಮಗಳು ಜಾರಿಗೊಂಡವು.

ಮಧ್ಯಕಾಲ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ನೀತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತೇ? ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.

ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನ

ಮಧ್ಯಕಾಲ ಕೇರಳದ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕುರಿತು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚಿಸಿದೆವಲ್ಲವೇ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇರಳವು ತಮಿಳಂಗಿನ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತಲವೇ. ತಮಿಳಿನ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸೇರಿದ ಮಲಯಾಳ ಭಾಷಾರೂಪವು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿತ್ತು. ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಈ ರೂಪವನ್ನು ಒಂಭತ್ತನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉರುಟು ಆಕಾರದಿಂದ ಬರೆದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಮೊದಲು ಸೂಚಿಸಿದ ತರಿಸ್ತಾಪಣಿ, ತಿರುನೆಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ವರೆಗಿನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅನಂತರದ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ‘ರಾಮಾಚಂಡ್ರ’ ಮಲಯಾಳದ ಆರಂಭ ಕಾಲದ ಕೃತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಥಾನ ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ.

- ◆ ಉಣಿನೀಲಿ ಸಂದೇಶಂ
- ◆ ಉಣಿಯಾಚ್ಚಿ ಚರಿತಂ
- ◆ ಚಂದ್ರೋಲ್ಪಂ
- ◆ ಅನಂತಪ್ರವರವಣನಂ
- ◆ ವೈಶಿಕ ತಂತ್ರಂ

ಮಣಿಪ್ರವಾಳಂ

ಮಣಿಪ್ರವಾಳವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಮಲಯಾಳವು ಸಂಯೋಜಿತಗೊಂಡು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಣಿಪ್ರವಾಳದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶ ಕಾವ್ಯಗಳು, ಚಂಪಾಕಾವ್ಯಗಳು (ಗದ್ಯ ಪದ್ಯ ಸೇರಿದ ಕಾವ್ಯ) ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಹದಿನ್ಯೇದನೇಯ ಶತಮಾನದೊಂದಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ರಚನೆಗಳ ಕಾಲವು ಹೊನ್ನೆಗೊಂಡಿತು. ಹದಿನ್ಯೇದನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿರಣಂ

ಕೆವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ರಾಮಪಣಿಕ್ಕುರ್ ಅಥವಾ ಕಣ್ಣಾಶಾನ್ ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ರಾಮಾಯಣ, ಭಾಗವತ, ಶಿವರಾತ್ರಿ ಮಹಾತ್ಮೆ ಎಂಬೀ ಕೃತಿಗಳು ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾಠವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಚೆರುಶೈಲಿಯ 'ಕೃಷ್ಣಗಾಥ'ವು ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇನ್ನೊಂದು ಶೈಷ್ವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯಕಾಲ ಭಾರತದ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದ ಕುರಿತು ಈ ಹಿಂದಿನ ಪಾಠಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿರುವಿರಲ್ಲವೇ. ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು. ಹದಿನೇಳನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಂದಾನ್ ೧೦ ನೆಂಬಾದಿರಿ ರಚಿಸಿದ ಜಾಳನ್‌ಪಾಷಾನ್, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಕಣಾಂಮೃತಂ, ತುಂಜತ್ ರಾಮಾನುಜನ್, ಎಳುತ್ತಜ್ನಾ ರಚಿಸಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ರಾಮಾಯಣ, ಕಿಳಿಪ್ಪಾಟ್, ಮಹಾಭಾರತ ಕಿಳಿಪ್ಪಾಟ್ ಆ ಕಾಲದ ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಹದಿನೆಂಟನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಂಜನ್ ನಂಬ್ಯಾರ್ ತುಳ್ಳಲ್ ಪಾಟ್ಟಿಗಳ್, ರಾಮಪುರತ್ ವಾಯ್ಸರ ಕುಚೀಲವ್ಯತಂ, ವಂಜಿಪಾಟ್ಟ ಮುಂತಾದುವ್ಯಗಳು ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾಠವಹಿಸಿದ್ದುವು. ವಡಕ್ಕನ್ ಪಾಟ್ಪ್, ತೆಕ್ಕನ್ ಪಾಟ್ಪ್ ಮುಂತಾದ ಬಾಯ್ದರೆ ಹಾಡುಗಳು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಾರವನ್ನು ಪಡೆದುವು.

ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ವಹಿಸಿದ ಪಾಠದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.

ಬಾಯ್ದರೆ ಹಾಡುಗಳು

- ◆ ವಡಕ್ಕನ್ ಪಾಟ್ಟಿಗಳು -ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ವೀರರನ್ನು ಹೊಗಳಿ ರಚಿಸಿದ ಹಾಡುಗಳು ತಚೋಳಿ ಒದೇನನ್ ಎಂಬ ವೀರನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಗಳಿ ರಚಿಸಿದ ತಚೋಳಿಪ್ಪಾಟ್, ಆರೋಮಾಲ್ ಚೇಕರನ್ನು ಹೊಗಳಿದ ಪ್ರತ್ಯೋರಂಪ್ಪಾಟ್ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.
- ◆ ತೆಕ್ಕನ್ ಪಾಟ್ಟಿಗಳು- ದೇಶಚರಿತ್ರಂ, ವಿವಾಹ, ದೇವತಾ ಸಂಕಲ್ಪಗಳು, ಯುದ್ಧವೀರರನ್ನು ಹೊಗಳಿವ ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಯಕ್ಷಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಹಾಡುಗಳು ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳು ತೆಕ್ಕನ್ ಪಾಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇರವಿಪ್ಪಕ್ಕಿಟ್ಟಿಯ ಯುದ್ಧಗೀತೆ, ಪಂಚವಕ್ಕಾಡ್, ನೀಲಿಪ್ಪಾಟ್ ಮುಂತಾದವು ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು.
- ◆ ತೋಟ್ಟಂ ಪಾಟ್ಟಿಗಳು-ಭೂತದ ಕೋಲಗಳು (ತೆಯ್ಯಂ) ತಿರ ಮುಂತಾದ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಡುಗಳು.
- ◆ ಕೊಯ್ತು ಪಾಟ್ಟಿಗಳು/ಇಂಬ್ಬಿ ಪಾಟ್ಟಿಗಳು- ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಗುಂಪಾಗಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡುಗಳು ಇದಾಗಿವೆ.
- ◆ ಪಡಪ್ಪಾಟ್ಟಿಗಳು-ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಮುನ್ದಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಡುಗಳು.

ಕೇರಳಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದ ಅನೇಕ ಜನವಿಭಾಗಗಳ ಆಡುಭಾಷೆ ಶೈಲಿಗಳು ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾಠ ವಹಿಸಿವೆ. ಕೇರಳದ ದಕ್ಷಿಣ ಮೇರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರು ಮಾತನಾಡುವ ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಮೇರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಸಮುದ್ರಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ವಲಸೆ ಬಂದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನಾವು ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅರಬಿಗಳ ಪ್ರಭಾವವು ಅರಬಿ ಮಲಯಾಳ ಎಂಬ ಭಾಷೆಯ ಹಣಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಹದಿನೇಳನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಿಂಗೀ ಮೌರ್ಯವ್ಯಾಂ ಮೇಹಿಯ್ದಿನ್ ಮಾಲ್ ಅರಬಿ ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೇರಳಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ ಕೈಸ್ಟ್ ಮಿಷನರಿಗಳು ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಹದಿನೆಂಟನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಸ್ಟ್ ಮಿಷನರಿಗಳು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- ◆ ಸಂಕ್ಷೇಪ ವೇದಾಧಿಂ
- ◆ ಅರೋನೋಸ್ ಪಾಬಿಯ ಪ್ರತ್ತನ್ ಪಾನ
- ◆ ಪಾರೆಮಾಕ್ಟ್ ತೋಮಕ್ತನಾರುಡೆ ವರ್ತಮಾನ ಪ್ರಸ್ತರಂ.

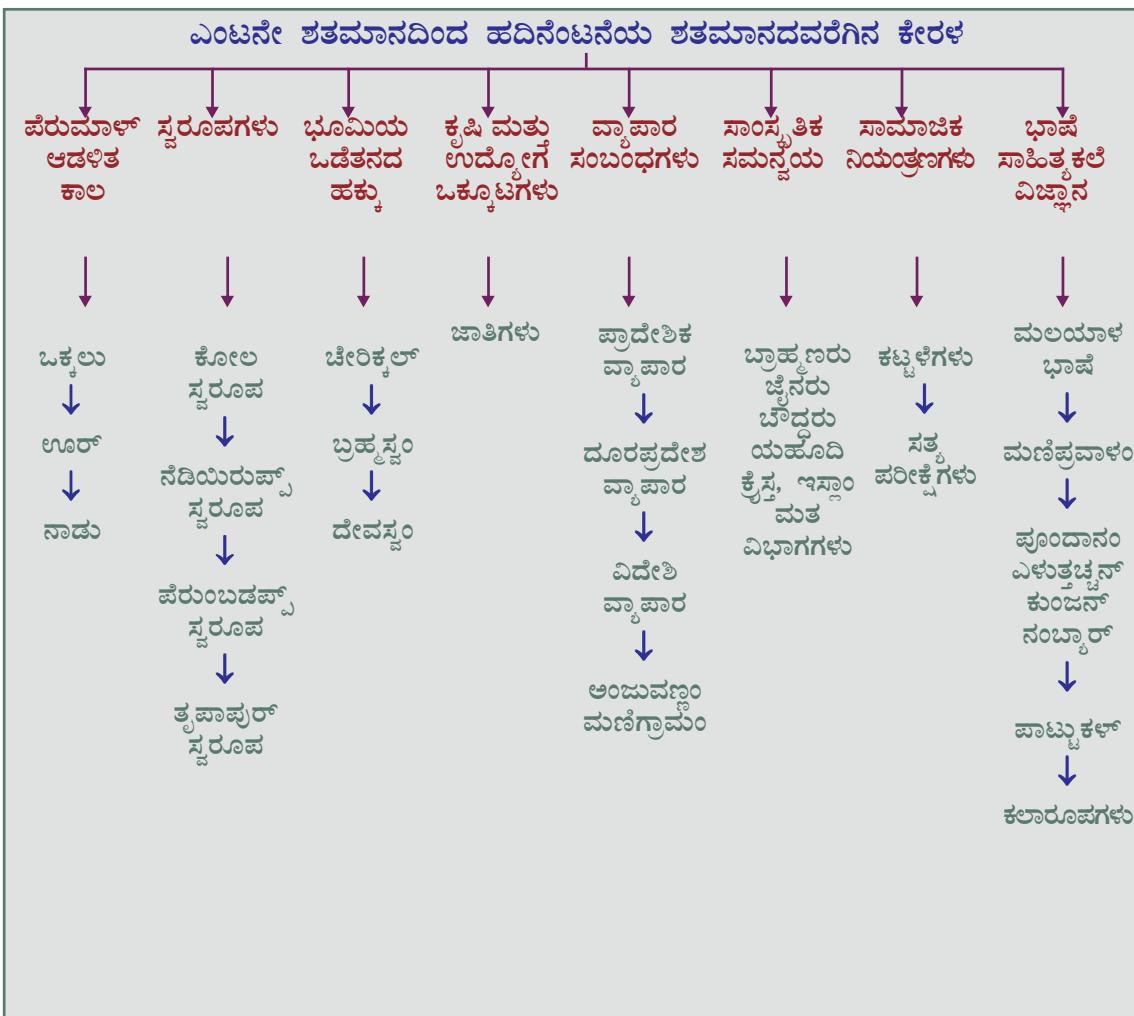
ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಲಾರೂಪಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ಆ ಕಾಲದ ಕಲಾರೂಪಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಆಯುವೇದ, ಗಣೀತಶಾಸ್ತ್ರ, ಜ್ಯೋತಿಶಾಸ್ತ್ರ, ವಾಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಯಿತು. ಗಣೀತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದುವು. ಶಂಕರನಾರಾಯಣನ್, ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಥವನ್, ವಡ್ಯೈರಿ ಪರಮೇಶ್ವರನ್, ನೀಲಕಂಠ ಸೋಮಯಾಜಿ ಮಂತ್ರಾದವರು ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಧಾನ ಗಣೀತ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗಿದ್ದರು.

ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು, ಮಲಯಾಳಿಗಳ ಕಲಾರೂಪಗಳು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದವು. ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆಧಿಕ, ಸಂಸ್ಕೃತಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದುವು ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನವು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿತು. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇರಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶೇಷತೆಯು ರೂಪಗೊಂಡುದು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಾಗಿದೆ.

 ಕೇರಳದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ರೂಪಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಕಾಲವು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಾಖ್ಯಿಸಿ.

ಪ್ರಥಾನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಪಡುವವುಗಳು

- ವಸಾಹತುಶಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಭೂಮಿಯ ಒಡತನದ ಹಕ್ಕು ಹೇಗೆ ರಾಘವೇಂದ್ರಿಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಬಯಲಿನಂತೆಯೇ ಹಿತ್ತಿಲು, ಗುಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಪ್ರಥಾನ ಕೃಷಿ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಪರಂಪರಾಗತ ಉದ್ಯೋಗ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು ನಂತರದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗಳಾಗಿ ಬದಲಾದುದು ಹೇಗೆಂದು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು.
- ಕೇರಳದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

- ◆ ಜಾತಿ ಮತ್ತೆಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿಂತೆಕರಿಸಿ, ಸರಕಾರಿ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ◆ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಯಮಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶದೇಕರಿಸುವುದು.
- ◆ ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು.
- ◆ ಮಲಯಾಳಂ ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ಭಾಷ್ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಕೇರಳವು ರೂಪಗೊಂಡುದು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವೌಲ್ಯನಿಣಿಯ ಮಾಡುವ

- ◆ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತು ಓಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
- ◆ ಕೃಷಿಗ್ರಾಮಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದ ಹೇಗೆಂದು ಅವಲೋಕಿಸಿರಿ.
- ◆ ಕೇರಳದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮನ್ವಯಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆಂದು ವಿವರಿಸಿರಿ.
- ◆ ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲಾರೂಪ, ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವು. ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ.

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ◆ ಮಧ್ಯಕಾಲ ಕೇರಳದ ರಾಜಕೀಯ ಭೂಪಟವನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.
- ◆ ಕೇರಳದ ಕೃಷಿ ಬೆಳಿಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೃಷಿ ಒಕ್ಕೂಟಗಳ ಕುರಿತು ಹಾಗೂ ಅವರ ವಾಸಂಧಾರಗಳ ಹೆಸರುಗಳ ಕುರಿತು ಅನ್ವೇಷಣಾ ಓಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
- ◆ ಮಧ್ಯಕಾಲದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮನ್ವಯತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿರಿ.
- ◆ ಮಲಯಾಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿಂಟಾದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಬಂಧ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
- ◆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಬಾಯಿರೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.
- ◆ ಮಧ್ಯಕಾಲ ಕಲಾರೂಪಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಲ್ಯೂಂ ಒಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಚುನಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ

ಮೊದಲ ವೋಟರ್ ನೆಗಿ ಇಂದು ಪುನಃ ಮತಗಟ್ಟಿಗೆ

ಕಿಣಾರ್ (ಹಿಂದೂಕಾರ್ಯಕರ್ಮಿ) ಹಿಂದೂಕಾರ್ಯಕರ್ಮಿ ಕಿಣಾರಿನ ಕಲ್ಪ ಮತಗಟ್ಟಿಯು ಒಂದು ವಿ.ಪ.ಪಿ. ವುತ್ತೆದಾರನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾರ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ಶಾಂತರಣ್ಣ ನೆಗಿ ಎಂಬ 97 ವೇಷಣದವರನ್ನು. 1951 ಒಕ್ಕೊಳ್ಳೆಬರ್ 25ಕ್ಕೆ ಅವರು ಚಲಾಯಿಸಿದ ಮತವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮತವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು 1952 ರಲ್ಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟಿನಿಂದ 2759 ಮೀಟರ್ ಉನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕಾಲವೂ ಹಿಮಭೀಳತಿರುವ ಕಿಣಾರಿನಲ್ಲಿ ಆದು ತಿಂಗಳು ಮೊದಲೇ ಚುನಾವಣೆ

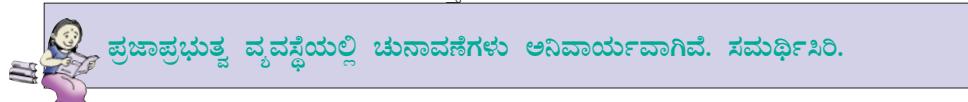

ಮಾನವೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಡೆದುದರ ಆವೇಶದಂತೆ ಆಗಿತು.” ಶಾಂತರಣ್ಣ ನೆಗಿ ಮೇಲಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಳಿಕ 27 ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡಿದ ಅವರು ಈ ಬಾರಿಯೂ ಮತನೀಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹಾಳ್ಳಿ ವೂಡಿನೆಂಬ ದೃಢ ನಿಧಾರಿಸಲಿದ್ದರು. 2014ರ ಟೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಜಾರದ ಆಂಬಾಸಿಡರ್ ನೆಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಶರೀರ ವುತ್ತು ವುತ್ತು ಖಿಮ್ಮ ಸುಕ್ಕಿಗಳಿದ್ದರೂ ಯೊಜನಾಗಕ್ಕೆ ಆವರಿಗ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಿರುವುದು ಇಂತಿದೆ. “ಮತದಾನ ಮಾಡಿರಬಾರದು. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ವಿವರಹಿಸಲೇ ಬೇಕುದ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದಾಗಿದೆ.” ಮೇರೆ ಇಲ್ಲದ ಆನಂದವೂ ಅಭಿ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮತದಾನ ಮಾಡಿದ ಶಾಂತರಣ್ಣ ನೆಗಿ ಮತದಾರರಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಪತ್ರಿಕಾವಾರ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವು ಕರಿತು ನೆಗಿಯವರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಯಿತಲ್ಲವೇ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ಕಾಲಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯು ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಮಾಡಲಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೆಲೆನಿಲ್ಲಾರದು.

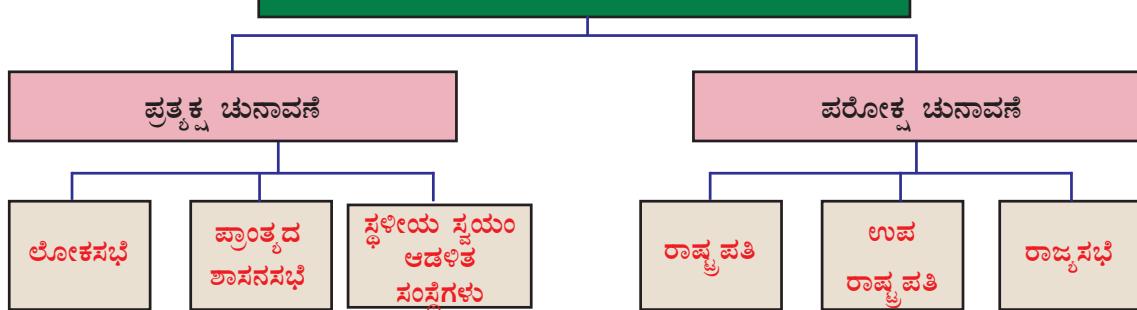
ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಿರುವ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರಿ.

- ◆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಜನರ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತವೆ.
- ◆ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿರುವ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- ◆ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- ◆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಲು ಚುನಾವಣೆಯು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗಿರುವ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲ್ಲವೇ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಮುವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಪಾಲು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿರುವ ಚುನಾವಣ್ಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೂ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಚುನಾವಣ್ಣಾ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಚುನಾವಣ್ಣಾ ವಿಧಾನಗಳು

ರಹಸ್ಯ ಮತಪತ್ರ (Secret Ballot)

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡುವವರು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚೆಲಾಯಿಸುವುದು ರಹಸ್ಯ ಮತದಾನದ ಮೂಲಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇತರರು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಮತದಾನ ಮಾಡಲು ಮತದಾನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತದಾರಿಗೆ ನೀಡುವ ಮತಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತನಗಿಷ್ಟಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತಜಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಲೋಕಶಭಿ, ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಶಾಸನಶಭಿ, ಪಂಚಾಯತ್ರೋ, ನಗರಾಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡುವುದು. ಜನರು ನೇರವಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾವಣ್ಣಾ ರೀತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ, ಜನಪದಪತಿ, ರಾಜ್ಯಶಭಿ ಸದಸ್ಯರು ಮತಜಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮುಂತಾದವರ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ? ಜನರು ಆಯ್ದುಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಆಯ್ದುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದುಯಾದ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತದಾನದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಮಾಡುವ ವಿಧಾನವು ಪರೋಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾವಣೆ	ಪರೋಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ
<p>ಪ್ರತ್ಯೇಕ-ಪರೋಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಮಾಡಿರಿ.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ತರಗತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ◆ ಪಂಚಾಯತ್ರೆ ಸದಸ್ಯ ◆ ◆ ◆ ◆

ಸರಳ ಬಹುಮತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಪ್ರತ್ಯೇಕ-ಪರೋಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಲ್ಪವೇ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾವಣೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಲೋಕಸಭೆ, ವಿಧಾನಸಭೆಗಳು, ಪಂಚಾಯತ್ರೆ-ನಗರಾಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸರಳ ಬಹುಮತ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಿದೆ.

- ◆ ದೇಶವನ್ನು ವಿವಿಧ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ಒಂದು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ◆ ಎಷ್ಟು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಸ್ವಧೀನಸಬಹುದು.
- ◆ ಇತರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ ಲಭಿಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಆಯ್ದುಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಸರಳ ಹಾಗೂ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಚುನಾವಣೆ ರೀತಿಯ ಸರಳ ಬಹುಮತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಗತ್ತಿನ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರಳ ಬಹುಮತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಂತರ್ಭೇಷಣೆಯಾಗಿದೆ.

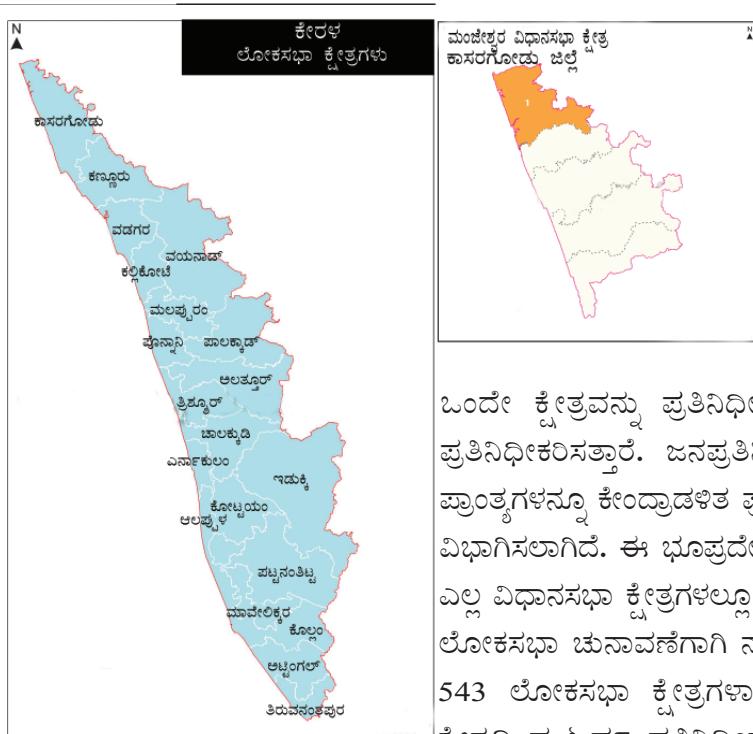
<p>ಬಹುಮತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಬೇಕು.</p>	
---	---

ಅನುಪಾತಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

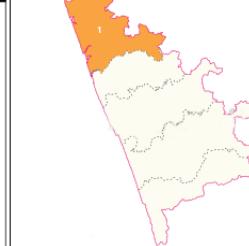
ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ, ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ, ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಾತಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆಯ್ದುಮಾಡುವುದು

ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಂತ್ಯ-ಶಾಸನ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯಾಬಲಕ್ಕೆ ಅನುಪಾತಿಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು

ಮಂಡಿರ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ
ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ

ಕೇರಳದ ಲೋಕಸಭಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಹಾಗೂ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಜೇಶ್ವರ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಭೂಪಟವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಅಯ್ಯಿಯಾಗುವ ಎಂ.ಪಿ. ಗ್ಲು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಅಯ್ಯಿಯಾಗುವ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಗಳು

ಒಂದೇ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಿಸುವರೇ. ಅವರು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರುಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಸ್ಥಾ ಭೂಪ್ರದೇಶ ವಲಯವಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಭೂಪ್ರದೇಶ ವಲಯಗಳೇ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿವೆ.. ಎಲ್ಲ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ 543 ಲೋಕಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಲೋಕಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಒಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ನಾವು ಆಯ್ಯಿಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ 20 ಲೋಕಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮತ್ತು 140 ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇವೆ.

 ಕೇರಳದ ಕೆಗಿರುವ ಲೋಕಸಭಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಭೂಪಟದಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

ಮೀಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು

ಲೋಕಸಭೆ, ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರಳ ಬಹುಮತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಬಲ ವಿಭಾಗದವರು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಜಯಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಸಮಾಜದ ದುಬಳಿ ಹಾಗೂ ದಬ್ಬಿಕೆಗೊಳಪಟ್ಟ ವಿಭಾಗದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿವು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲೂ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಕಾರರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲೂ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ವಿಭಾಗದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿವನ್ನು

ಮಂಚಿತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲೂತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಜ್ಯೋರ್ಗೋಜಿಸಿದರು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮತದಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೀಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸ್ವಧಿಕಾರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗದ ಜನರಿಗೂ ಮತದಾನಮಾಡಲು ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ 84 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿಯವರಿಗೂ 47 ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದವರಿಗೂ ಈಗ ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗಿದೆ.

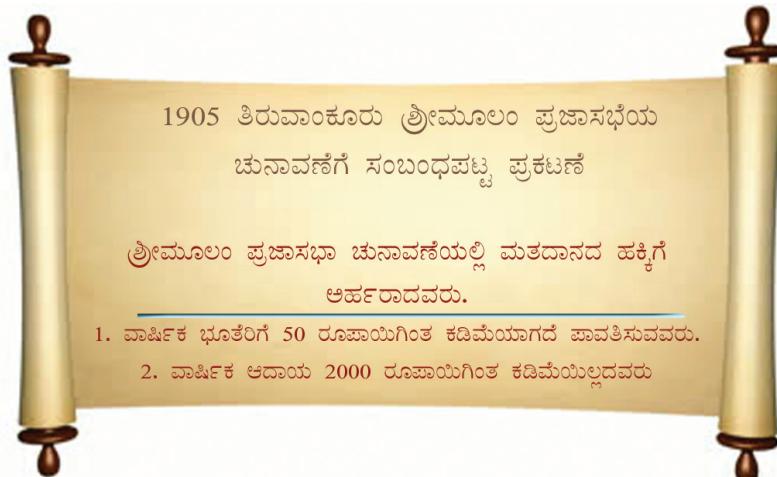
ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ನೀಡಿರುವಂತೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಇತರ ದುಱಳಲ ವಿಭಾಗದವರಿಗೂ ಸೀಯಿಗೂ ನೀಡಬೇಕೆ? ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿರಿ.

ಸ್ವತಂತ್ರವೂ ನೀತಿಯುಕ್ತವೂ ಆದ ಚುನಾವಣೆ

ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ನೀತಿಯುಕ್ತವಾದ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವರ್ಯಸ್ಕ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಧಿಕಾರ ನೀಡಲಿರುವ ಹಕ್ಕು, ಸ್ವತಂತ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಶನ್ ಮುಂತಾದುವು ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವರ್ಯಸ್ಕ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು

ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಒದಿದಿರಲ್ಲವೇ. ಶ್ರೀಮಾಲಂ ಪ್ರಜಾಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಕುರಿತು ಯಾವೆಲ್ಲ ಸೂಚನೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ?

ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಅರಣತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದಿರಲ್ಪೇ.
ಇಂದು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಅರಣತೆಯಾವುದು? ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಸು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು

- 1950 ಜನವರಿ 26 ಸಂವಿಧಾನವು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಸು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಜಾರಿಯಾಯಿತು.
- ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿಫೇದ 326 ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಸು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- 1989ರ ವರೆಗೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿಗಿರುವ ಪ್ರಾಯ - 21 ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು.
- 1989ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ 61ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ - ಮತದಾನದ ಪ್ರಾಯ 21 ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ 18 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಚಿತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮತದಾರರು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದುನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಮತದಾನ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಆಗಿದೆ. ಮತದಾರರು (Electors) ಮತದಾನ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪೌರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಾಗ್ದಾಗಿದೆ ಇಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಸು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಎಂದರೆ ಜಾತಿ, ಮತ, ವರಗ್ಯ, ಭಾಷೆ, ಲಿಂಗ, ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂಬ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಯಪೂರ್ತಿಕಾರ್ಯಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಚಲಾಯಿಸಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಿದೆ. ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯ ಪೂರ್ತಿಕಾರ್ಯಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಅರಣತೆ ಇದೆ.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಸು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿನ ಈಗಿರುವ ಅರಣತೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆ? ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿರಿ.

ಒದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮತದಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ಮೊದಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಮತದಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹಲವು ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೋವಣ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳೆ ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ಚುನಾವಣಾ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಲಿಂಗ್ ಬೂತಿನಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಿಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತು. ಮತದಾನ ಮಾಡುವವರು ತಮಗೆ ಲಭಿಸುವ ಬರೆಯದಿರುವ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರನು ತಮಗಿಷ್ಟುವಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸುವ ಮತದಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮೊದಲ ಎರಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು.

ಮತದಾನ ಮಾಡುವವರು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡಿ ಪ್ರೋಲಿಂಗ್ ಬೂತಿನಲ್ಲಿ ಸಫ್ಟೀಸಿರುವ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಳಿಕ 40 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

1990ರ ಹೊಸೆಗೆ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಇಲೆಕ್ಟೋನಿಕ್ ಮತಯಂತ್ರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೊತ್ತಮಾದಲಾಗೆ ಕೇರಳದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಇಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲೆಕ್ಟೋನಿಕ್ ಪ್ರೋಲಿಂಗ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ದಿಸಲಿರುವ ಹಕ್ಕು

ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ದಿಸಿ ಜನಪ್ರಾತಿನಿಧಿಯಾಗಲು ಎಲ್ಲ ಪೌರಿಗೂ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಜನಪ್ರಾತಿನಿಧಿಗಳಿನ ಯಥೀ ಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಸರು ನೋಂದಾವಣೆಗೊಂಡಿರುವ ಭಾರತದ ಪೌರಿನನ್ನು ಅಯೋಗ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ ಇದ್ದರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ದಿಸಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ದಿಸಲು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಾಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ದಿಸಲಿರುವ ಪ್ರಾಯಮಿತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಚುನಾವಣೆ	ಪ್ರಾಯಮಿತಿ
◆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರಿಕೆ	3 5
◆ ಉಪರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರಿಕೆ	3 5
◆ ರಾಜ್ಯಸಭೆ	3 0
◆ ಲೋಕಸಭೆ	2 5
◆ ವಿಧಾನ ಸಭೆ	2 5
◆ ಪಂಚಾಯತ್ರೀಗಳು	2 1
◆ ನಗರ ಸಭೆಗಳು	2 1

ಸ್ವತಂತ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಪಣಾಂ ಮಹಾರಾಜಾಗಬೇಕಾದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವೂ ನಿರ್ವಹಿತವೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ರೂಪುನೀಡಿದೆ.

ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಈಗ 3 ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಒಬ್ಬರು ಸಹಾಯಕ ಕೆಮಿಷನರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವರು ಇವರನ್ನು ನೇಮುಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚುನಾವಣಾ ಕೆಮಿಷನರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಇಡ್ಡಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ವಿಶಾಲವಾದ ಉದ್ದೋಧಿಗಳ ವ್ಯಂದವು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ, ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರಕಾರ ಉದ್ದೋಧಿಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಉಪರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ರಾಜ್ಯಸಭೆ, ಲೋಕಸಭೆ, ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವಾಗಿದೆ.

ಸುಹುಮಾರ್ ಸೆನ್ ಮೌದಲ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಟನ್‌ರ್

ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಕಛೇರಿ

ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಚುನಾವಣೆ ಅರ್ಥಾಗ

ಪಂಚಾಯತ್ರೋ-ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನೇತ್ಯತ್ವ ನೀಡುವುದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಚುನಾವಣೆ ಅರ್ಥಾಗವಾಗಿದೆ. 73, 74ನೇ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಚುನಾವಣೆ ಅರ್ಥಾಗವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು.

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೊಲಾಷ್ ಗಮನಿಸಿರಿ. ಅವುಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಆರ್ಥಾಗವು ನಡೆಸುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಚಂಡುವಟಿಕೆಯ ಕುರಿತಿರುವ ಸೂಚಕಗಳಾಗಿವೆ. ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆರ್ಥಾಗದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ೧೦ದು ಟಿಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ನೀವು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚುನಾವಣೆ ಆರ್ಥಾಗದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿರಿ.

ಚುನಾವಣೆ ಆರ್ಥಾಗದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

ಚುನಾವಣೆಯ ಮೇಲ್ಮೈಟ ವಹಿಸುವುದು.

ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಫೋಣಿಸುವುದು.

ಚುನಾವಣೆ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ರಾಖಿಸುವುದು.

ಚುನಾವಣೆ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ನೇಮಕ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ

ಮತದಾನ, ಮತವಣಕೆ ಘಲಿತಾಂಶ ಫೋಣೆ

ಚುನಾವಣೆ ಲೆಕ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು.

ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಸೇರಿಸುವುದು, ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಿ.ಎಲ್.ಬಿ. ಗಳನ್ನು (ಖಾತ್ರೆ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿ) ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರಿ.

ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನೋನತೆಗಳು

ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸ್ವತಂತ್ರವೂ ನೀತಿಯಕ್ಕಿಂತ ಆಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲ್ಪವೇ. ಯಾವುದೇ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೋನತೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ನೋನತೆಗಳಿವೆ. ನೋನತೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ಒಂದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಹಣದ ಪ್ರಭಾವ

- ◆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರರಿಗೆ ಹಣ ನೀಡಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೇರುವುದು.
- ◆ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಭಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಅವಿತವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖಚಿಸುವುದುತ್ತವೆ.

ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅಕ್ರಮಗಳು

- ◆ ಮತದಾನ ದಿನದಲ್ಲಿಂಟಾಗುವ ಅಕ್ರಮಗಳು
- ◆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಕಲಿ ಮತದಾನ ಹಾಗೂ ಮತಗ್ರಣೆಯ ವರ್ತೀಕರಣ

ಜಾತಿಮತಗಳ ಪ್ರಭಾವ

- ◆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಮತ ಫಱಕಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೇರುತ್ತವೆ.

ಸೀಯರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕೆ ಕೊರತೆ

- ◆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸೀಯರನ್ನು ಕಡೆಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ◆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಾ ಸೀ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕೆ ಕಡಿಮೆ.

ಚುನಾವಣಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಿಕಾ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಕುರಿತು ಚಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಚುನಾವಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳು ಚುನಾವಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಹೇಗೆ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

- ◆ ಮತದಾರರ ಪ್ರೋಟೋ ಅಂಟಿಸಿದ ಗುರುತಿನ ಬೇಟಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು.
- ◆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಚುನಾವಣಾ ಖಚಿತ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು.
- ◆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ನೀತಿಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರು.

- ◆ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟೋನಿಕ್ ಮತದಾನ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು.
- ◆ ಮತದಾರರ ಪೋಚೋ ಅಂಟಿಸಿದ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು.
- ◆ ನಕಾರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು.
- ◆ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರು.

ನಕಾರ ಮತ

ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಮತದಾರರಿಗೆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ನಕಾರ ಮತವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಇಲೆಕ್ಟೋನಿಕ್ ಮತದಾನ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಧಿಕಾರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಹೆಸರಿನ ಕೊನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿರುವ NOTA (none of the above) ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಒತ್ತುವ ಮೂಲಕ ನಕಾರಮತವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಚಿತ್ರವು

ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಹೆಸರಿನ ಹಾಗೂ ಚಿಹ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಚುನಾವಣಾ ಅಂಯೋಗವು ತೀವ್ರಾನಿಸಿತು. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದೇ ಹೆಸರಿನ ನಕಲಿಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾದುದರಿಂದ ಚುನಾವಣಾ ಅಯೋಗವು ಈ ಹೊಸ ರೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ನಿರ್ಬಾಕೃತಾದ ಮತದಾರರಿಗೂ ಅವರ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಇಂತಹ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.

ಚುನಾವಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರೀಯಾತ್ಮಕವಾದ ನಿದೇಶನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರಿ.

ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಘಟಕವಾಗಿವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಘಟಿತರಾಗುವುದು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಗಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರತಾಳಿಕೆ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವು ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರತಾಳಿಕೆಯನ್ನು (Election manifesto) ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಾರ್ಥೀರು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಲಘು ಲೇಖನವೇ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರತಾಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

- ◆ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಜನರನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಬೆಸೆಯುತ್ತದೆ.
- ◆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ರಾಜಕೀಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಹುಮತ ಲಭಿಸುವ ಪಕ್ಷಗಳು ಸರಕಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಹುಮತ ಲಭಿಸಿದ ಪಕ್ಷಗಳು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುತ್ತದೆ.

- ◆ ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪಾದ ಧೋರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ವಿವಿಧ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವೀಕ್ರೀಯಾಭಿನಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸಾಧಿತ್ಯವಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿರುವ ಎಲ್ಲ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ನೊಂದಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ, ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೂ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿರುವುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷವೋ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಕ್ಷವಾಗಿಯೋ ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಶ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾಗಿರುವ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಭಾವ ಬೇರುವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಕ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಘಾಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಧಾರಾಳ ಪಕ್ಷಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿರುವುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ನೊಂದಾಯಿಸಿದ ಪಕ್ಷಗಳಾದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ನೊಂದಾಯಿತ ಪಕ್ಷಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು

- ◆
- ◆
- ◆
- ◆

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಕ್ಷಗಳು

- ◆
- ◆
- ◆
- ◆

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು

ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆ ಪಕ್ಷವು ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚೆಲಾವಣೆಯಾದ ಒಟ್ಟು ಮತಗಳ ಆರು ಶೇಕಡಾ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಒಂದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಲೋಕಸಭಾ ಸೀಟು ಲಭಿಸಿರಬೇಕು.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಕ್ಷಗಳು

ಒಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಶಾಸನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚೆಲಾವಣೆಯಾದ ಒಟ್ಟು ಮತಗಳ ಆರು ಶೇಕಡಾ ಮತ ಹಾಗೂ ಎರಡು ಸೀಟುಗಳು ಲಭಿಸಿರಬೇಕು.

ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಫೋಷಿಸಲಾಯಿತು
ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಧಾನ ಒಕ್ಕೊಟ್ಟಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗೆ

ದಿಲ್ಲಿ: ಪದಿನಾರ್ತನೇ ಲೋಕಸಭಾ
ಚುನಾವಣೆಗಿರುವ ಫೋಷಣೆಯನ್ನು
ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು. ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಧಾನ

ಒಕ್ಕೊಟ್ಟಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗೆ
ಕ್ಷಾ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ

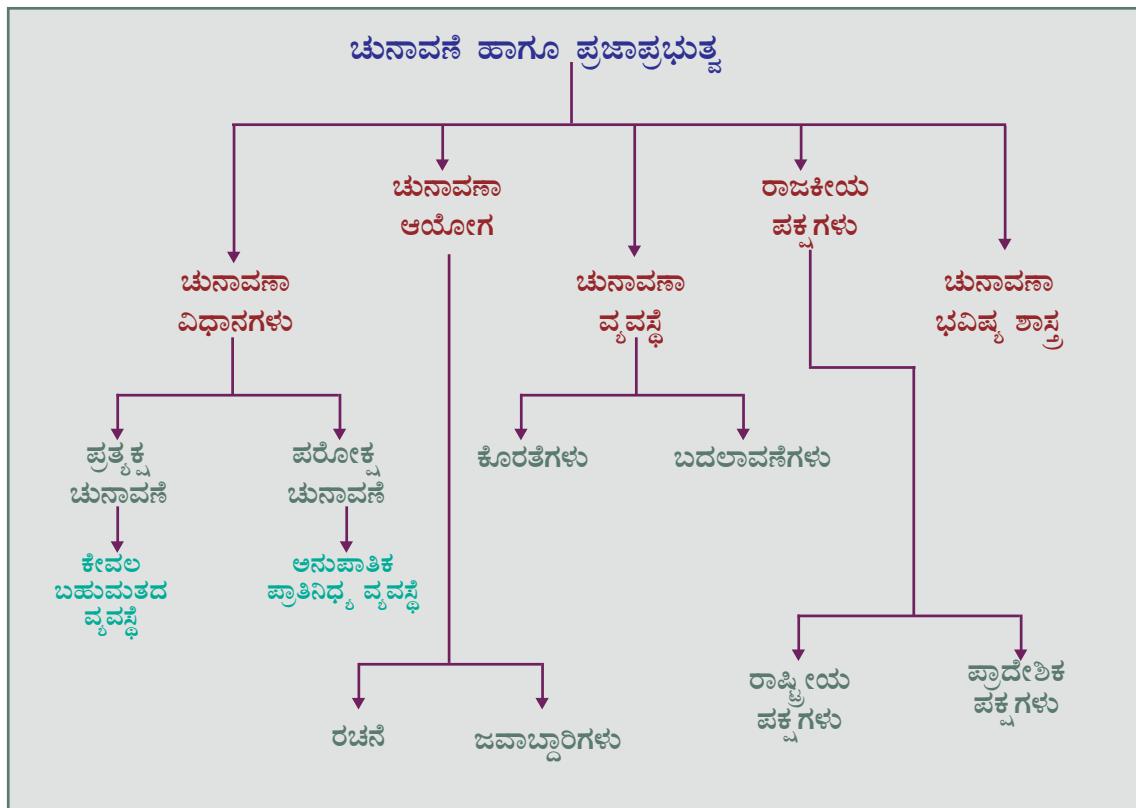
ಮೇಲೆ ಹೊಟ್ಟಿರುವ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಿರಲ್ಲವೇ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಕ್ಕೂಟಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಸ್ಥಾಪಿತವೆ. ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜಕೀಯ ಎಂದರೆ ನೇಂದು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಒಬ್ಬಂಡಿಯಾಗಿ ಬಹುಮತ ಲಭಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ನಿರ್ದಾರಣಾಗುವುದಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದುಗೂಡಿ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಸ್ಥಾಪಿತವೆ. ಅದುವೇ ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿದೆ. (Coalition Politics). ಒಕ್ಕೂಟ ಸರಕಾರಗಳು (Coalition Government) ಇಂತಹ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಸಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ರೂಪೀಕರಿಸುವ ಸರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇರಳವು ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿದೆ. 1960ರಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟ ಸರಕಾರವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಆ ಬಳಿಕ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲೂ ಒಕ್ಕೂಟ ಸರಕಾರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಇಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟ ಸರಕಾರಗಳಿವೆ.

ಚುನಾವಣಾ ಭವಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ (Psephology)

ಚುನಾವಣಾ ಘಲಿತಾಂಶ ಫೋರೆಷನೆಯ ಮೊದಲು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು ಜಯಗಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಉಹಿಸುವ ಕಲೀಕಾ ಶಾಖೆಯು ಚುನಾವಣಾ ಭವಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ (Psephology). ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಸರ್ವೇಗಳು, ಮಾಧ್ಯಮ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳು, ಸಂದರ್ಭನಗಳು, ಮತದಾನೋತ್ತರ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಹಿಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯ ಘಲಿತಾಂಶ ಎಂಬವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚುನಾವಣಾ ಘಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಯೋ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿಯೋ ಇರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಚುನಾವಣಾ ಭವಿಷ್ಯವು ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣಾ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಈಗ ನಿಯಂತ್ರಣಾಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಲ್ಲವೇ. ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷವೂ ಆಗಿರುವ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ, ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಚುನಾವಣೆ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು, ಆಡಳಿತಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಯ್ದುಮಾಡಲಿರುವ ಜನರ ಸಾಂತಂತ್ಯ ಎಂಬವುಗಳು ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಉಹಿಸಬಹುದು.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಜನರ ಉನ್ನತ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭ್ರಾಣ, ತರಕಬ್ದವಾದ ಶೀಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಕ್ರಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಅರ್ಥಪೂರ್ವವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಪ್ರಧಾನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಫ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಪಡುವವುಗಳು

- ◆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಿರುವ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.
- ◆ ಭಾರತದ ಚುನಾವಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವರು.
- ◆ ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವರು.
- ◆ ಚುನಾವಣೆಯ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವರು.
- ◆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವರು.
- ◆ ಚುನಾವಣೆ ಭವಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.

ವೈಲ್ಯನಿಣಣಯ ಮಾಡುವ

- ◆ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೇಳಿಕೆ ಯಾವುದು?
  - ಎ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೊಂದಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿದೆ.
  - ಬಿ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಯಪೂರ್ತಿಯಾದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜಾತಿ, ಮತ, ಭಾಷೆ, ಲಿಂಗ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿದೆ.
  - ಸಿ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಾಯ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರರೂಪರಿಗೂ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿದೆ.
  - ಡಿ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಆದಾಯತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕಿದೆ.
- ◆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಿರುವ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿರಿ.
- ◆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ-ಪರೋಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹೇಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿವೆ? ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹೊಳ್ಳಿರಿ.
- ◆ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿವೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ.
- ◆ ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳ ಕೊರತೆಗಳಿವೆ. ಈ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಿ.
- ◆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಧೀನಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪೆಯನ್ನು ನೀಡುವವರು ಯಾರು?
  - ಎ. ಸರಕಾರ
  - ಬಿ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು
  - ಸಿ. ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ
  - ಡಿ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರ್ (ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ)
- ◆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಧೀನಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೆನಿಷ್ಟೆ ಪ್ರಾಯಮಿತಿ ಎಷ್ಟು?
- ◆ ಚುನಾವಣಾ ಭವಿಷ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು?

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ◆ ಲೋಕಸಭಾ/ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಾ ಇತರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಾ ಬಂದ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಚುನಾವಣಾ ಸಂಚಿಕೆ ತಯಾರಿಸಿರಿ.
- ◆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಬಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರದ ಕುರಿತು ಓವ್ವಲೆ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

08

ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ

ಮೇಲೆ ನೀಡಿದ ಚಿತ್ರವು 1993 ಮಾರ್ಚ್ 26ರಂದು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕನ ಟ್ರೇಮ್ಸ್ ಎಂಬ ಪಶ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡುದಾಗಿದೆ. ಅಪ್ಪಿಕಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಸುಧಾನಿನ ದಕ್ಕಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಹಸಿದು ಬಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮಗುವನ್ನು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿಸಲು ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತ ಹದ್ದನ್ನೂ ಚಿತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಚಿತ್ರವು ಜಗತ್ತು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ದಾರಿದ್ರ್ಯ(ಬಡತನ)ವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ದಾರಿದ್ರ್ಯವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಿರಿದು-ಹಿರಿದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಈ ಪಾಠ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿ ಗಣನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಅಂಗೀಕಾರಿಸುವ ವರ್ತನೆಯು ರೀತಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ರೋಬಟ್ ವೆಟನ್ ಮತ್ತು ರೋಬಟ್ ನಿಸ್ಟ್ರೋ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾಜದ ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೆಯು ನೆಲೆಯು ಇಲ್ಲದಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವ ವುತ್ತು ಚಲನವಲನಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಗಣನೆ ವಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಲೇನ್ಸ್ ಗ್ರೋ

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಯಾವ ನಿಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ?

- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಡತೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ.
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾನೂನುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಿರುವ ಬೆದರಿಕೆ.
- ◆
- ◆

ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ದ್ವನಂದಿನ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಟಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿ.

ಇಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾದುಗಳನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಯಾವುವು?

- ◆ ದಾರಿದ್ರ್ಯ
- ◆ ವಸತಿ ಸಮಸ್ಯೆ

- ◆ ವ್ಯಾಧಿ ಜನರ ಅನಾಥ ಸ್ಥಿತಿ.
- ◆ ಹದಿಹರೆಯದ ಅಪರಾಧಗಳು
- ◆
- ◆
- ◆
- ◆

ಕೆಳಗೆ ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೌಲ್ಯ ನಿಷಾಯ ಮಾಡಿರಿ.

	ಸಾಮಾಜಿಕ ರಾಂತಿಭಂಗ ವಾಗುತ್ವದ	ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾನೂನಿನ ಖಲ್ಲಂಫೇನೆಯಾಗುತ್ವದ	ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನ ಪಿರುವೇ ರಾಗುತ್ವದೆ	ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲಾಗುತ್ವದೆ	ದೀರ್ಘ ಕಾಲರಿದ ಸಮಾಜ ದಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಿತ್ವದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ
◆ ದಾರಿದ್ರ್ಯ					
◆ ನಿರುದ್ಯೋಗ					
◆ ವಸತಿ ಸಮಸ್ಯೆ					
◆ ವ್ಯಾಧಿ ಜನರ ಅನಾಥ ಸ್ಥಿತಿ					
◆ ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷಣೆ					
◆ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗ					
◆ ಹದಿಹರೆಯದ ಅಪರಾಧ					
◆ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳು					
◆ ಮತ್ತು ಮೇಲಾಗುವ ಅಪರಾಧಗಳು					

ದಾರಿದ್ರ್ಯ

ಜೀವನ, ಆರೋಗ್ಯ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಮುಂತಾದುವ್ಯಾಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯನ್ನೇ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾಗತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿನ 2015 ರ ಲೆಕ್ಕಾಬಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ 702 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರು ದರಿದ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತವಲ್ಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿದೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಯುತ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಘದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಐವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ

ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 22% ಜನರು ಬಡತನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ನೀವು ವಾಸಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಿರತ್ವದಿಳಿತ ಸಂಸ್ಯೇಹ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ
ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶೇಕಡಾ ಜನರು ದಾರಿದ್ರ್ಯ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವವರೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ನಿರುದ್ಯೋಗ

ನಿರುದ್ಯೋಗವು ಬಡತನದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಭಾಗದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಆಯ್ದುಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಶಾರೀರಿಕವೂ ಮಾನಸಿಕವೂ ಆದ ಸಾಮಾಜಿಕವೂ ಅದಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಯೋಗ ಸಮೂತ್ತಿಯೂ ಇದ್ದ ಕೆಲಸ ಸಿಗದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ನಿರುದ್ಯೋಗವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಅದೇಮ್ಯೌ ಮಂದಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬಡತನವು ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?

ವಸತಿ ಸಮಸ್ಯೆ

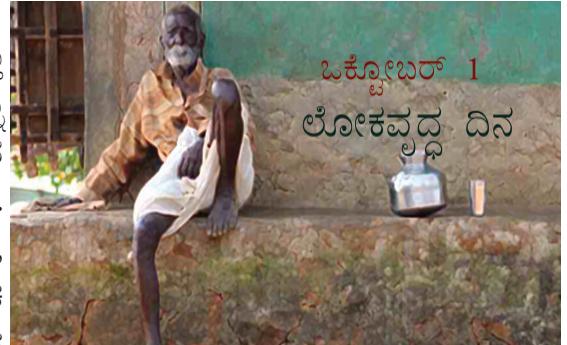
ವಸತಿ ಎಂಬುದು ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ವಸತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ವಸತಿಯ ಹೊರತೆಯು ಭಾರತವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಥಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಒಂದು ಮನೆ ಎಂಬುದು ಪೌರನ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಸುರಕ್ಷಿತವೂ ಯೋಗ್ಯವೂ ಆದ ವಾಸಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಲೋ ಕಾಪಾಡಲೋ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಪರಿಧಿತಿಯನ್ನು ವಸತಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ವಸತಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಇಂದು ಆದಂಬರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಚಚಿಕಸಿರಿ.

ವ್ಯಧ ಜನರ ಅನಾಥ ಸ್ಮಿತಿ

ನಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಅನಾಥರಾದ ವ್ಯಧ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು ಇದೆ. ಅನ್ನ ಕುಟುಂಬಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಡುಕಿ ನಗರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದರಿಂದ ವಯೋವ್ಯಧರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆರ್ಯಕೆ, ಗಮನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇಂದು ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ಅನಾಥ ಸ್ಮಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿದರುವಿಕೆ, ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡಿರುವಿಕೆ, ಏಕಾಂಗಿತನ, ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಮಾನಸಿಕ ತಳಮಳ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಧ ಜನರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅವರಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಆಂತರಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರು ಅನಾಥರೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಧಾಶ್ರಮಗಳು ನಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತವೆ.

ಒಕ್ಕೊಂದು ರೂಪ
ಲೋಕವದ ದಿನ

ವ್ಯಧರಿಗೆ ನೀವು ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

	ಇಡೆ	ಇಲ್ಲ	ಕೇಲವೇಂಷ್ಟು ಮಾತ್ರ
ಹಿರಿಯರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯೇತ್ಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?			
ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಆಸನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೀರಾ?			
ಸರದಿಸಾಲು ನಿಲ್ಲುವಾಗ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತೀರಾ?			
ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲೋ, ರೈಲಿನಲ್ಲೋ ಹತ್ತುವಾಗ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?			
ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯೋ, ನೆರೆಕರೆಂದ್ಲಿಯೋ ವ್ಯಧ ಜನರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಿರೋ?			
ವ್ಯಧಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?			
ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಧರ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೀರಾ?			

ಸೀಯರ ಮೇಲಿನ ಅತಿಕ್ರಮಣ

ಸೀಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಅತಿಕ್ರಮಣವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಯಾವೆಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದಿವೆ?

- ◆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ◆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಬಂಧ.
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ◆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಿಂದ ದೂರವಿರಿಸುವುದು.
- ◆

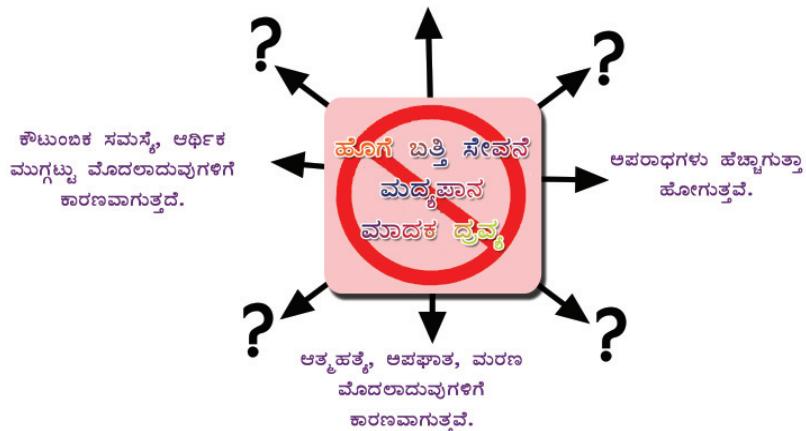

ಸೀಯರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸರಕಾರದ ವ್ಯಾವಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವುದು ಎಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರಿ.

ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗ

ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತಿದೆ. ಹೊಗಸೊಪ್ಪು, ಮದ್ಯಪಾನ, ಮಾದಕದ್ವಯ ಮೊದಲಾದ ಹಾನಿಕಾರಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನಿವವರು ಬಹುಬೇಗನೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಶರಣಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ದಾಸರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಶಿಧಿಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರ ಏಕಾಂಗಿತನಕ್ಕೆ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಕಡೆಗಿನ ಅತಿಯಾದ ಮೋಹವು ಒಂದು ರೋಗವಾಗಿದೆ.

ಶಾರೀರಿಕವೂ ಮಾನಸಿಕವೂ ಆದ
ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗವು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅಥವಾಯಿತಲ್ಲವೇ? ಆದುದರಿಂದ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಜಾಗ್ರತ್ತಿ ಮೂಡಿಸಲು ನಮಗೆ ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ?

ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಾ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರಿ.

ಹದಿಹರೆಯದ ಅಪರಾಧಗಳು

ಮಕ್ಕಳಿಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಪರಾಧಗಳು ಇಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಿತಿಸಿವೆ. ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿತ್ತ ಕೆಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಡುವ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಹದಿಹರೆಯದ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹದಿಹರೆಯದ ಆರೋಪಿಗಳಿಂದ (Juvenile offenders) ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನಪ್ರತ್ತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹದಿಹರೆಯದ ಅಪರಾಧಗಳು ದಿನಪೂ ವಾತೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಕ್ಕಳು ಅಪರಾಧಿಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಗಲು ಕಾರಣಗಳು ಹಲವಾರು.

- ◆ ಕೈಟುಂಬಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಶಿಥಿಲಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ.
- ◆ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗ.
- ◆ ದೃಶ್ಯ ಮಾರ್ಪಾಠೆಗಳ ದುರುಪಯೋಗ.
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪತನ.
- ◆
- ◆

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಮನೋಭಾವವು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳು, ಪ್ರೋಲಿಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜನಜಾಗ್ರತ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದು, ಸಾರ್ವಜಾಕಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಇಲ್ಲಾ ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ವುನೋಭಾವವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಕೆಲಗೆ ನೀಡಿರುವವುಗಳು ಹದಿಹರೆಯದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲ್ಪಿಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಕೌನ್ಸಿಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್

ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಸ್ವಭಾವ ರೂಪೀಕರಣದಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬವು ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಆಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಅವರನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲೂ ಕೌನ್ಸಿಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನೆಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ

ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನೆಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎಂಬುದು ಹದಿಹರೆಯದವರ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇತರ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಚೈಲ್ಡ್ಲೈನ್

ಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸೆಂರಫ್ರಾನ್ ನೀಡೆಲು ಚೈಲ್ಡ್ಲೈನ್ ಎಂಬ ಸಂಸೈಯನ್ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಇಂಡಿಯನ್ ಗವನ್ರೇನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಿನಿಸಿಟಿ ಆಫ್ ಪ್ರಮೇನ್ ಆಂಡ್ ಚೈಲ್ಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಅಧೀಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಚನಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ‘ಟಾಟಾ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೋಲಿರಿಲ್ ಸಯನ್’ (TISS)ನ ಪ್ರೋಫೆಸರಾದ ‘ಜೀರೋ ಬಿಲಿ ಮೋರಿಯಾನ್’ 1996ರಲ್ಲಿ ಚೈಲ್ಡ್ಲೈನನ್ನು ಮುಂಬೀಯಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಇದರ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 1998-99ರಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ವಿಸರಿಸಿತು. Toll free number ಆದ 1098ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಸೇವೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬ್ರೈಲ್ ಗ್ರಿಡೆನ್ಸ್ ಕ್ಲಿನಿಕ್ - ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು, ವಿಶೇಷಿಸಲು ಆಗತ್ಯಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೊನ್ನಿಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ - ಮಕ್ಕಳ ಗುಣನಡತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರ.

ಮಕ್ಕಳೊಳಗಿನ ಅಪರಾಧಗಳ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವಳಿಗಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಅನ್ವೇಷಣಾ ವರದಿಯನ್ನು ತಿಂಬಾರಿಸಿರಿ.

ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳು

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಜ್ಞಾನದ ಕೊನೆಯ ಹಂತದ ತನಕ ತಲುಪಲು ಈಗ ಕೆಲವೇ ಕಣಗಳು ಸಾಕು. ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸೌಕರ್ಯದವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಬಳಸದೆ ಇರುವವರು ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏರಳಾಗಿರುವರು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್, ಟ್ಯಾಬ್‌ಗಳು, ಟಿ.ವಿ. ಮೊದಲಾದ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾರ್ಫ್ ಮಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿಯೂ ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತೀಚೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ನಡೆಸುವ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಲೇ ಇದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾರ್ಫ್ ಮಗಳು (Social media) ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ‘ಸೈಬರ್ ಸೆಲ್’ ಕಾಯ್ದ ನಿರಾಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾರ್ಫ್ ಮಗಳ ಗುಣಮೋಷಗಳ ಕುರಿತು ಸಂಖಾರವೊಂದನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿರಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಾಗುವ ಅತಿಕ್ರಮಣಗಳು

ಮಕ್ಕಳೇ ನಾಡಿನ ಸಂಪತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಆಹಾರ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಆರ್ಥತೆ, ಸೈಹ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸಮಾಜದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ಹಿಂಜರಿಯವುದು ಸಮಾಜದ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ದೋಷಕರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಾಗುವ ಅನೇಕ ಅತಿಕ್ರಮಣಗಳು ಲೋಕದ ವಿವಿಧದೇಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಶೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಚಿತ್ರಗಳು ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ?

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಳು ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

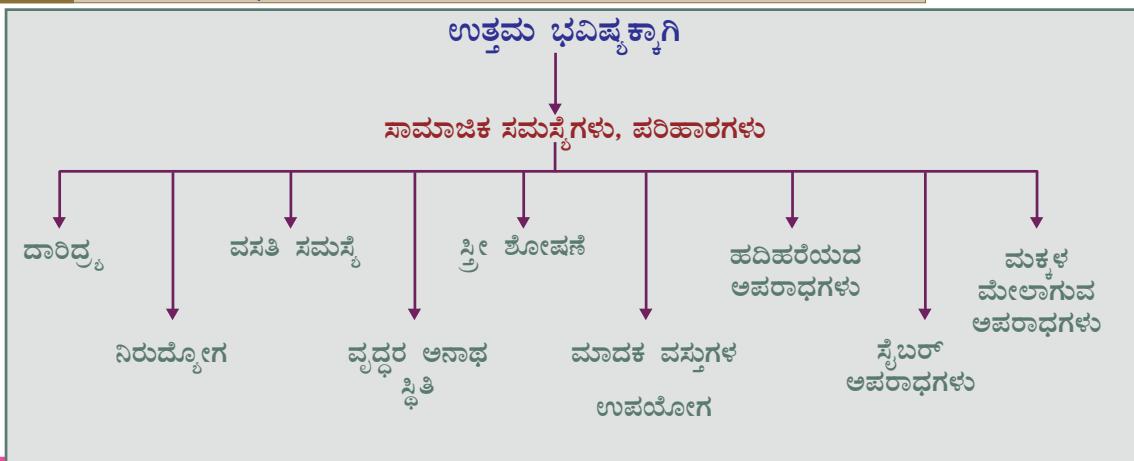
ನಾವು ಚಚೆಡ ಮಾಡಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಓದುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ.

- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವವುಗಳಾಗಿವೆ.
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿವೆ.
- ◆ ಕಾಲಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ.
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಒಗ್ಗಣ್ಡಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಂತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತಿರುವ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದಿರುವಿರಲ್ಲವೇ. ಇಂಥಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಗರಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಇಂಥಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಲು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ (Sociology)ವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶೈಮಿಸುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಕಾಣುವ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು? ಒಂದು ಚಚೆಡಿಯನ್ನು ಏರಡಿಸಿರಿ. ಚಚೆಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿರಿ.

ಪ್ರಥಾನ ಕಲಿಕ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಪಡುವವುಗಳು

- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಶೇ�ತೆಗಳ ಮತ್ತು ದುಪ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ◆ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು.
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೇಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ವೋಲ್ಯುನಿಷಿಟಿ ಮಾಡುವ

- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಂದರೇನು?
- ◆ ಸಮಾಜ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಶದಿಕರಿಸಿ.
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ.

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

- ◆ ನಿಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭನ ನಡೆಸಿ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿ.
- ◆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕುರಿತು ಒಂದು ಡೋಕ್ಯುಮೆಂಟರಿ ತಯಾರಿಸಿ.